

ТБ 03

Тематски билтен

Thematic Bulletin

ISSN 1840-1066

ЖЕНЕ И МУШКАРЦИ у Босни и Херцеговини WOMEN AND MEN in Bosnia and Herzegovina

Босна и Херцеговина
Bosnia and Herzegovina

**Агенција за статистику
Босне и Херцеговине**
Agency for Statistics of
Bosnia and Herzegovina

Сарајево / Sarajevo, 2013

Издаје:	Агенција за статистику Босне и Херцеговине, Зелених беретки 26, 71000 Сарајево, Босна и Херцеговина Телефон: +387 33 91 19 11; Телефакс: +387 33 22 06 22 Електронска пошта: bhas@bhas.ba; Интернет страница: www.bhas.ba
<i>Publishes:</i>	<i>Agency for Statistics of Bosnia and Herzegovina, Zelenih beretki 26, Sarajevo Bosnia and Herzegovina</i>
Одговара:	Зденко Милиновић, директор
<i>Personaly Responsible:</i>	<i>Zdenko Milinović, Director General</i>
Податке припремила:	Аида Ескић-Пихљак
<i>Data prepared by:</i>	<i>Aida Eskić-Pihljak</i>
Лектура:	Јања Јаковић
<i>Proofread by:</i>	<i>Janja Jaković</i>
Дизајн:	Лејла Ракић - Бекић
<i>Design:</i>	<i>Lejla Rakić - Bekić</i>
Прелом:	Дражен арун Салиагић
<i>Pre-press:</i>	<i>Dražen Harun Salihagić</i>
Штампа:	Штампарија Avery, Сарајево
<i>Printed by:</i>	<i>Printing House Avery, Sarajevo</i>

Молимо кориснике публикације да приликом употребе

података обавезно наведу извор.

Users are kindly requested to refer to the data source.

САДРЖАЈ

CONTENTS

Предговор	5
<i>Foreword</i>	
Основни појмови	7
<i>Basic concepts</i>	
Становништво	9
<i>Population</i>	
Здравство и морталитет	21
<i>Health and mortality</i>	
Образовање	28
<i>Education</i>	
Запосленост	32
<i>Employment</i>	
Социјална заштита	36
<i>Social welfare</i>	
Животни стандард	43
<i>Living standard</i>	
Политичка власт	46
<i>Political power</i>	
Локални избори 2012	47
<i>Local Elections 2012</i>	
Јавна управа	50
<i>Public administration</i>	
Правосуђе	53
<i>Administration of justice</i>	
Насилје над женама	55
<i>Violence against women</i>	

ПРЕДГОВОР

FOREWORD

Агенција за статистику Босне и Херцеговине по шести пут, у континуитету, објављује публикацију "Жене и мушкирци у БиХ", која обухвата податке из различитих статистичких и других области разврстане по полу. Подаци дају кратак приказ положаја жена и мушкирца у босанскочерцеговачком друштву. Кроз ову публикацију, Агенција за статистику БиХ настоји дати својеврstan допринос у постизању једнакости и равноправности међу половима.

Публикација се састоји од слиједећих поглавља: становништво, здравство и морталитет, образовање, запосленост, социјална заштита, животни стандард, политичка власт, Локални избори 2012., јавна управа, правосуђе и насиље над женама. У њој су дати табеларни и графички прикази података, а поред апсолутних података приказаних по полу, дата је и полна расподјела приказана у постоцима. Ова публикација може послужити као извор информација свим корисницима заинтересованим за положај жена и мушкирца и за једнакост полова у Босни и Херцеговини.

Закон о равноправности полова у Босни и Херцеговини донесен је 2003. године. Закон уређује, промовише и штити једнакоправност полова и гарантује једнаке могућности свим грађанима, како у јавној, тако и у приватној сferи друштва, те спречава директну и индиректну дискриминацију засновану на полу.

У члану 18. овог закона стоји да сви статистички подаци и информације који се прикупљају, евидентирају и обрађују у државним тијелима на свим нивоима, јавним службама и установама, државним и приватним предузећима и осталим субјектима, морају бити исказани по полу.

Већина података приказаних у овој публикацији су резултат истраживања које спроводи Агенција за статистику БиХ, као и постојеће статистичке документације, те за њих није наведен извор података. Мањи дио података је преузет из других државних и ентитетских институција, чије је име наведено испод табела и графова.

Надамо се да ће публикација допринијети унапријеђењу полне равноправности и побољшању положаја жена у Босни и Херцеговини

Зденко Милиновић
Директор
Агенција за статистику БиХ

Agency for Statistics of Bosnia and Herzegovina for the sixth time in continuity is publishing the bulletin "Women and Men in BiH", which includes data from a variety of statistical and other areas categorized by gender. The data give a brief presentation of the status of women and men in BiH society. Through this publication, the Agency for Statistics of BiH seeks to give a specific contribution to the achievement of equality between the sexes.

The bulletin consists of the following chapters: population, health and mortality, education, employment, social welfare, living standard, political power, local elections in 2012, public administration, justice and violence against women. In it there are tabular and graphical representations of data, and in addition to absolute data disaggregated by sex, a percentage of the sex distribution is presented as well. This bulletin can serve as a source of information for all users interested in the status of women and men and gender equality in Bosnia and Herzegovina.

The Law on Gender Equality in Bosnia and Herzegovina is passed in 2003. The law regulates, promotes and protects gender equality and guarantees equal opportunities for all citizens, both in the public and private domain of society, and preventing direct and indirect discrimination based on gender.

Article 18 of this Law states that all statistical data and information collected, recorded and processed in state bodies at all levels, public services and institutions, public and private corporations and other entities, must be presented by gender.

Most data presented in this publication are the result of the survey carried out by the Agency for Statistics of BiH, as well as existing statistical documentation, and for them there is no specified data source. A small portion of the data is taken from other state and entity institutions whose name is listed under the tables and graphs.

We hope that this publication will contribute to improvement of gender equality and advancement of status of women in Bosnia and Herzegovina.

Zdenko Milinović
Director
Agency for Statistics of BiH

ОСНОВНИ ПОЈМОВИ

BASIC CONCEPTS

Gender (род) представља друштвено усвојене разлике између жена и мушкараца које су, за разлику од биолошких и физиолошких разлика, научене, промјењиве и зависе од различитих фактора: културе, религије, друштвеног и политичког уређења, економске ситуације, класе, старосне доби, етничке припадности итд.

Gender статистика је област која пружа статистичка подручја. Циљ јој је идентификовање, прикупљање, дисеминација и анализа статистичких података разврстаних по полу, како би се схватило на који начин gender питања утичу на појединце и друштво опћенито.

Gender статистика би требала представљати дио институционалних механизама потребних да се развију полно равноправне политике. Ова статистика јебитна за мониторинг и евалуацију успјешности и ефективности развоја полно равноправних политика.

Једнакост полова подразумјева једнака права, одговорности и могућности између жена и мушкараца. Једнакост не промовише идентичност жена и мушкараца, већ уважава њихово право на различитост.

Равноправност полова подразумјева равноправну видљивост, оспособљеност и учешће полова у свим видовима јавног и приватног живота.

Равноправност полова је у супротности са неравноправношћу полова, а не са различитошћу полова.

Gender анализа је анализа која је означена као gender сензитивна, gender заснована или gender свјесна и она чини видљивом неравнотежу између полова у датој ситуацији, те анализира ову неравнотежу у складу са важећим социолошким (или другим) теоријама о односима међу половима.

Дискриминација на основу пола представља привилеговање, искључивање или ограничавање засновано на полу, због кога се појединкама/цима отежава или негира признавање, уживање или остваривање људских права и слобода.

Gender presents socially conditioned differences between women and men which are, in contrast to the biological and psychological differences, learned, changeable and dependent on different factors: culture, religion, social and political organization, economic situation, class, age, ethnicity, etc.

Gender statistics is a field that permeates all statistical areas. Its goal is identification, collection, dissemination and analysis of statistical data disaggregated by sex, in order to understand how gender issues affect individuals and society in general.

Gender statistics should represent part of the institutional mechanisms needed to develop gender equality policies. This statistics is important for monitoring and evaluation of the success and effectiveness of the development of gender-equal policies.

Gender equity means equal rights, responsibilities and opportunities for women and men. Equity does not promote uniformity of women and men, but respects their right to be different.

Gender equality means an equal visibility, qualification and participation of genders in all aspects of public and private life.

Gender equality is an opposition to inequality between genders, rather than the differences between genders.

Gender analysis is an analysis that is designated as gender-sensitive, gender-based or gender-aware and it makes imbalance between the sexes apparent in a given situation and analyses this imbalance in accordance with the current sociological (or other) theories about relationships between the sexes.

Gender based discrimination means favouritism, exclusion or restriction on the grounds of gender as a result of which the recognition, exercising or enjoyment of a person's human rights and freedoms are impeded or denied.

Директна полна дискриминација је свјесан и промишљен чин (и његови резултати) којим се фаворизује један пол у односу на други, односно, лице се третира неповољније у односу на друго лице, у истој или сличној ситуацији, а на основу пола.

Индиректна полна дискриминација произилази из друштвених, економских, политичких, културолошких или других аспеката који стварају ситуацију неједнакости, односно када првично неутрална норма, критериј или пракса једнака за све доведе у неповољан положај лице једног пола у поређењу са лицем другог пола.

Gender стереотипи произилазе из (често застарјелих) претпоставки о улогама, способностима и особинама жена и мушкараца. Они могу да узрокују материјалне или психолошке кочнице, које ће женама или мушкарцима да онемогуће избор или ће их онеспособити да у потпуности уживају своја права.

Gender meinstring представља уградњу приоритета и потреба жена и мушкараца у све законе, стратегије, планове, програме и акције друштва, ради постизања једнакости и равноправности полова, узимајући у обзир посљедице које ће ове акције имати на жене и мушкарце. Овај термин је уведен у употребу доношењем Пекиншке декларације и платформе за акцију, на Четвртој светској конференцији о женама (Пекинг, 1995.). Термин није преведен на домаћи језик, јер није пронађена адекватна ријеч која би обухватила значење и дефиницију gender meinstringa.

Закон о равноправности полова у Босни и Херцеговини је усвојен у мају 2003. године. Измјене и допуне су усвојене 2009. године, а 2010. године усвојен је Закон о равноправности полова у Босни и Херцеговини – пречишћени текст („Службени гласник БиХ“, бр. 32/10). Према Општим одредбама, овим законом уређује се, промовише и штити равноправност полова и гарантује једнаке могућности свим грађанима, како у јавној, тако и у приватној сferи друштва, те спријечава директну и индиректну дискриминацију према полу. Пуна равноправност полова гарантује се у свим сферама друштва, а нарочито у области образовања, економији, запошљавању и раду, социјалној и здравственој заштити, спорту, култури, јавном животу и медијима, без обзира на брачно и породично стање.

Дискриминација по основу пола и полне оријентације је забрањена.

Direct gender discrimination is a conscious and deliberate act (and its results) that favour one gender over the other, ie, a person is treated less favourably than another person in the same or a similar situation, only on the basis of gender.

Indirect gender discrimination arise from social, economic, political, cultural or other aspects creating situation of inequality, ie when an apparently neutral provision, criterion or practice equal for all leads person of one gender to disadvantaged position compared with persons of the other gender.

Gender stereotypes come from (often outdated) assumptions about the roles, capabilities and characteristics of men and women. They can cause material or psychological brakes, which will deny choices to women or men or will incapacitate them to fully enjoy their rights.

Gender mainstreaming represents incorporation of the priorities and needs of women and men in all laws, strategies, plans, programs and actions of the society, in order to achieve gender equity and equality, taking into account the consequences that these actions will have on women and men. This term was introduced with adoption of the Beijing Declaration and Platform for Action at the Fourth World Conference on Women (Beijing, 1995). This term was not translated into the local language, because no adequate word that would encompass the meaning and definition of gender mainstreaming was found.

The Law on Gender Equality in Bosnia and Herzegovina was adopted in May 2003. Amendments to the Law were adopted in 2009, and in 2010 The Law on Gender Equality in Bosnia and Herzegovina – consolidated text („Official Gazette of Bosnia and Herzegovina“, no. 32/10) was adopted. According to the General Provisions, this law governs, promotes and protects gender equality and guarantees equal opportunities for all citizens in both public and private spheres of society, and prohibits direct and indirect discrimination on the grounds of gender. Full gender equality is guaranteed in all sectors of society, particularly in the fields of education, economy, employment and labour, social and health care, sport, culture, public life and media, irrespective of marital or family status.

Discrimination based on gender and sexual orientation is prohibited.

СТАНОВНИШТВО

POPULATION

Структура становништва према полу и старосним групама у 2011. години

Population structure by sex and age groups in 2011

Старосна група	Укупно Total	Жене Women	Мушкирци Men	(%) <i>Age group</i>
0 - 5	5,6	5,4	5,8	0 - 5
6 - 17	15,0	14,6	15,5	6 - 17
18 - 34	22,2	20,9	23,6	18 - 34
35 - 64	41,3	41,3	41,3	35 - 64
65 +	15,8	17,8	13,8	65 +
Просјечна старост	39,7	40,8	38,6	<i>Average age</i>

Извор: Анкета о потрошњи домаћинства у БиХ, 2011.

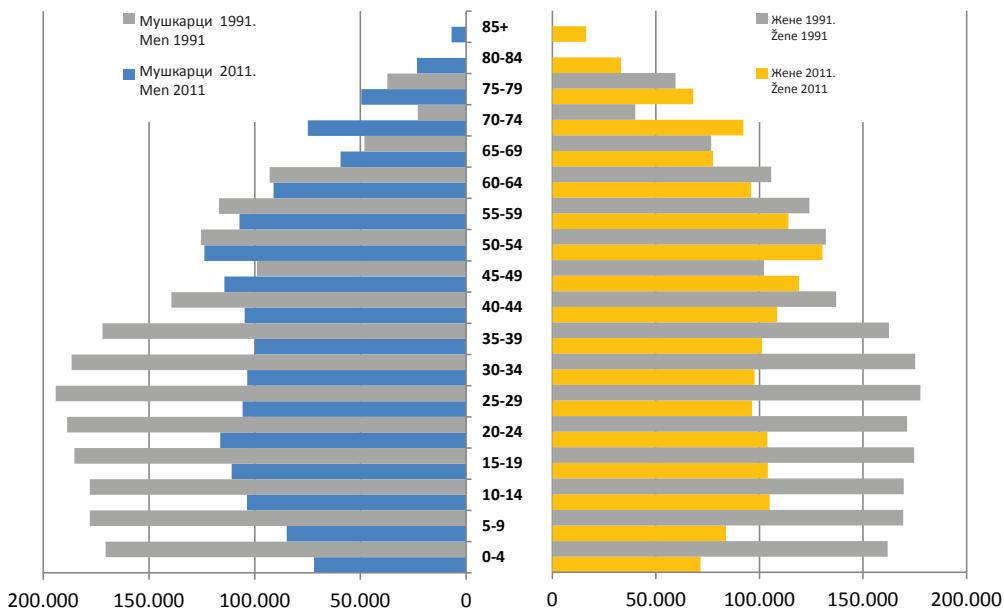
Source: Household Budget Survey in BiH, 2011

Анкета о потрошњи домаћинства у Босни и Херцеговини је редовно истраживање које спроводи Агенција за статистику БиХ. Основна сврха Анкете је прикупљање информација о структури и нивоу издатака за потрошњу према главним социоекономским и географским карактеристикама домаћинства. Анкета о потрошњи домаћинства у БиХ је спроведена 2004, 2007. и 2011. године. Анкета је 2011. године укључивала 7.400 домаћинства. Укупан број становника у Босни и Херцеговини, израчунат као директна процјена из Анкете о потрошњи домаћинства, у 2011. години је износио 3.169.986, од чега 1.618.275 (51%) жена и 1.551.711 (49%) мушкараца. Процијењени број домаћинства у БиХ је 1.033.452, а просјечан број чланова у домаћинству 3,1.

Household Budget Survey in Bosnia and Herzegovina (HBS) is a regular survey conducted by the Agency for Statistics of BiH. The main purpose of the Survey is to collect information on the structures and levels of consumption expenditure by the main social, economic and territorial characteristics of households. The Household Budget Survey in BiH was conducted in 2004, 2007 and 2011. In 2011, HBS included 7.400 households. The total population of Bosnia and Herzegovina in 2011, based on a direct assessment of the Household Budget Survey is 3.169.986, of this 1.618.275 (51%) women and 1.551.711 (49%) men. Estimated number of households in BiH is 1.033.452, and the average number of members within the household is 3.1.

**Структура становништва према старосним групама и полу према
Анкети о потрошњи домаћинства у БиХ, 2011. и поређење са Пописом
становништва 1991. године**

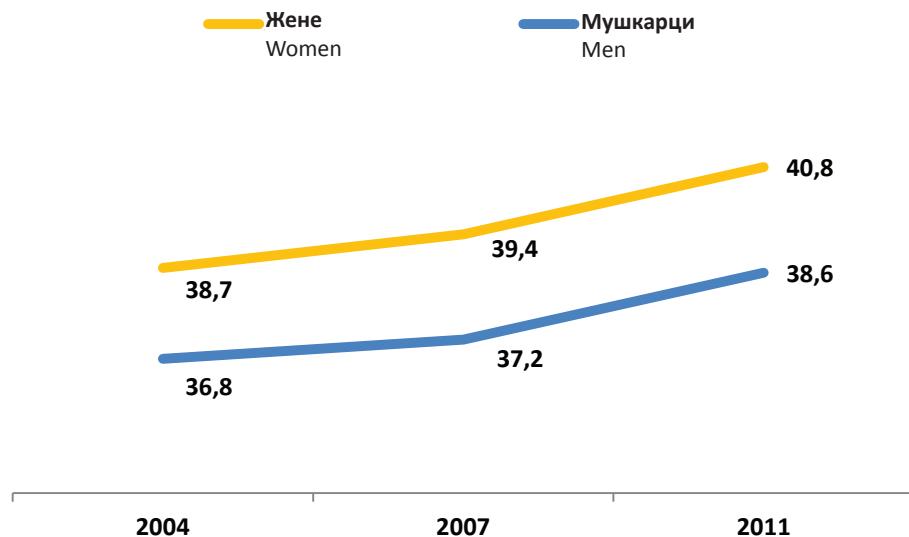
Population structure by age groups and sex according to Household Budget Survey in BiH, 2011 and the comparision with Census 1991

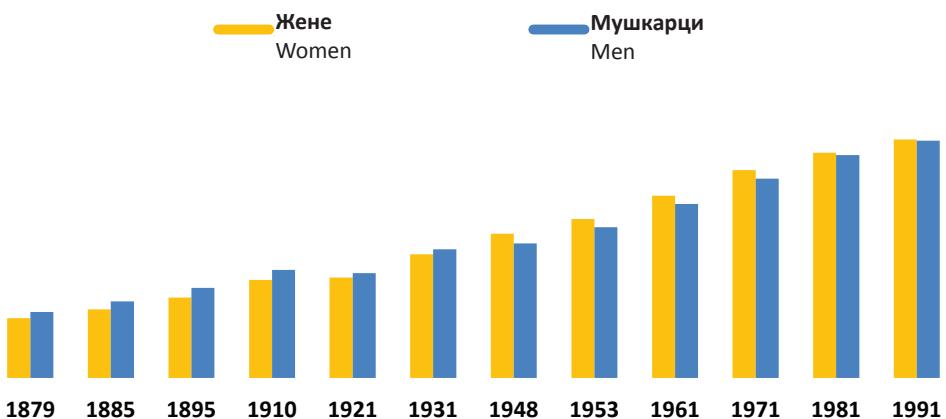
Према Попису становништва из 1991. године, у БиХ је живјело 4.377.033 становника, од чега 2.193.238 жена и 2.183.795 мушкараца. Према процјени Анкете о потрошњи домаћинства, у 2011. години је било 3.169.986 становника. База старосне пирамиде, према Анкети о потрошњи домаћинства за 2011. годину је сужена, што указује на мање учешће становништва доби 0-4 године, што је узроковано падом наталитета. На неправилан облик ове старосне пирамиде је утицало неправилан тренд рађања, умирања, миграционих токова, као и спољни фактори. Највећи проценат становништва отпада на старосну групу од 45-59 година.

According to Census 1991, population in BiH was 4,377,033, of which 2,193,238 women and 2,183,795 men. According to estimate from the Household Budget Survey, in 2011, 3,169,986 inhabitants lived in BiH. The base of the age pyramid, according to this survey in 2011 has narrowed, indicating a lower share of the population aged 0-4 years, which is caused by declining birth rate. The irregular shape of the age pyramid was influenced by irregular trend of births, deaths, migration flows, as well as external factors. The highest percentage of the population is age group of 45-59 years.

Просјечна старост становништва према Анкети о потрошњи домаћинства у БиХ у 2004, 2007. и 2011. години
Average age of population according the Household Budget Survey in BiH in 2004, 2007 and 2011

Становништво према полу, према Пописима становништва (1879 - 1991.).
Population by sex, according Censuses (1879 - 1991)

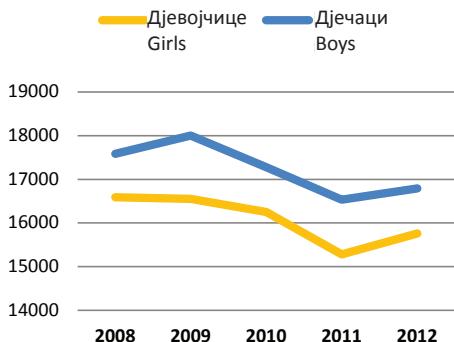

Структура живорођених и умрлих у БиХ
Sex structure of live births and deaths in BiH

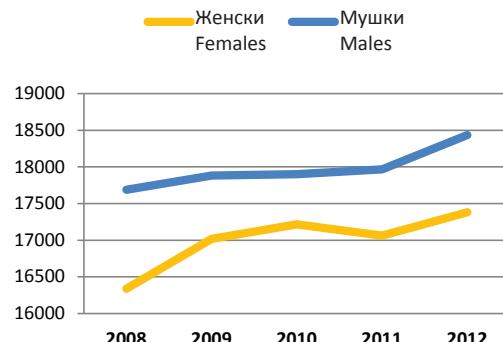
(%)

	Живорођени / Live births			Умрли / Deaths		
	укупно total	дјевојчице girls	дјечаци boys	укупно total	женски females	мушки males
2008.	34.176	48,5	51,5	34.026	48,0	52,0
2009.	34.550	47,9	52,1	34.904	48,8	51,2
2010.	33.528	48,5	51,5	35.118	49,0	51,0
2011.	31.811	48,0	52,0	35.028	48,7	51,3
2012.	32.547	48,4	51,6	35.817	48,5	51,5

Живорођени / Live births

Умрли / Deaths

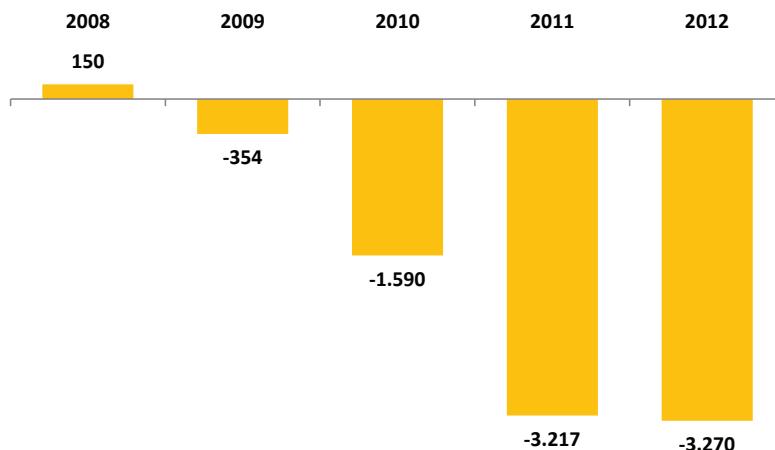

У БиХ се сваке године роди нешто више од хиљаду дјечака, односно око 3-4% више мушки живорођене дјеце, а готово у истом том проценту умире више мушкараца у односу на жене.

Each year, a little more than a thousand boys are born in BiH, or about 3-4% more male live births, and there is almost the same percentage of men deaths compared to women.

Природни прираштај становништва у БиХ

Natural increase of population in BiH

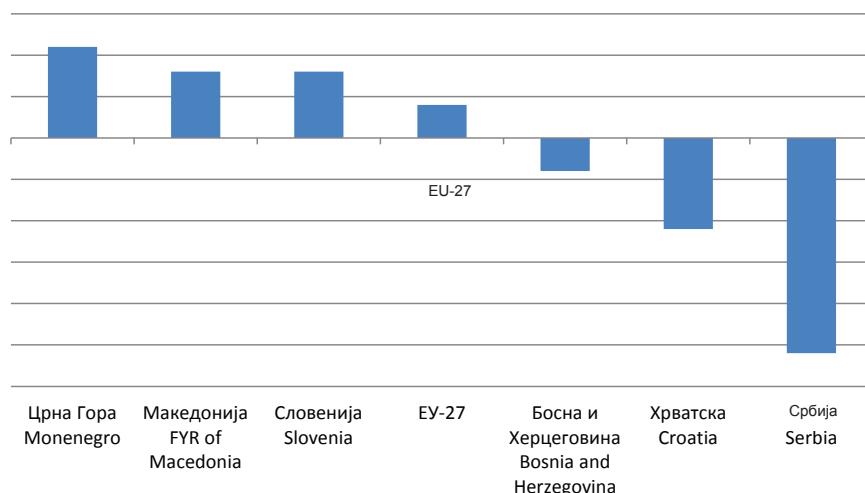
Природни прираштај представља разлику између броја рођених и броја умрлих у години посматрања и може бити позитиван и негативан. Од 2008-2012. године у БиХ постоји тренд негативног природног прираштаја, са изузетком 2008. године, када је природни прираштај био позитиван, што значи да је те године рођено 150 лица више у односу на она која су умрла. 2012. године је умрло 3.270 лица више него што се родило.

Natural increase of population is the difference between the number of births and the number of deaths in the year of observation and can be positive or negative. In period 2008 - 2012 BiH had negative natural growth, with the exception in 2008, when the natural increase of population was positive, which means in that year ratio between births and deaths was in favor of newly borne by 150. In 2012, 3270 more people died than it was born.

Стопе природног прираштаја у појединим земљама региона,

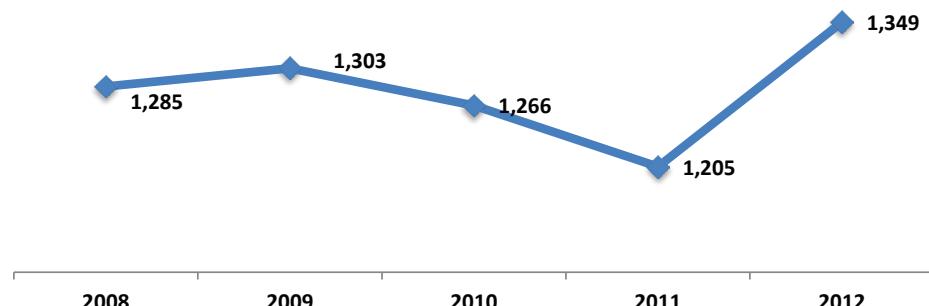
ЕУ-27 и БиХ у 2011. години

Natural change rates in some country of a region, EU-27 and BiH in 2011

Стопа укупног фертилитета у БиХ

Total fertility rate in BiH

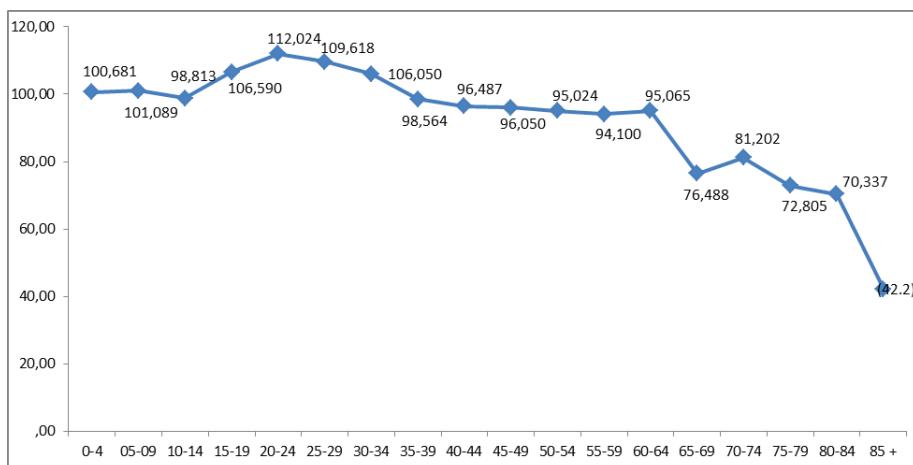
Стопа укупног фертилитета представља укупан број живорођене ђеце на једну жену. Стопа укупног фертилитета за БиХ је урађена на основу процењеног број становника (3.84 милиона).

Total fertility rate represents the total number of live births by a woman.

Total fertility rate in BiH is based on estimated number of population (3.84 million).

Коефицијент маскулинитета према старосним групама у 2011. години

Masculinity coefficient by age groups in 2011

Извор: Анкета о потрошњи домаћинства у БиХ, 2011.

Source: Household Budget Survey in BiH, 2011

Коефицијент маскулинитета представља број мушкараца на 100 жена. У млађим старосним групама број мушкараца је већи од броја жена. Највећа стопа забиљежена је у старосним групама између 20. и 24. године, где на 100 жена долази око 112 мушкараца. Након 60. године старости, коефицијент маскулинитета значајно опада, па је најнижи коефицијент након 85. године живота, где на 100 жена долази свега 40 мушкараца.

Masculinity coefficient is a relation between the number of men per 100 women. In younger age groups, the number of males exceeds that of females. The highest rate is observed in the group age between 20 and 24 years, where there are 112 males per 100 females. After 60 years of age, the masculinity coefficient decreases considerably, so minimum value is after 85 years of age, where there are only 40 males for every 100 females.

Структура живорођених према реду рођења
Distribution of live births by order proportion

								(%)
	Укупно живорођених Total live births	прво first	друго second	трето third	четврто fourth	пето и више fifth and more	непознато unknown	
2008.	34.176	49,1	35,3	10,9	2,8	1,3	0,6	
2009.	34.550	48,5	35,8	11,4	2,7	1,2	0,4	
2010.	33.528	47,5	36,0	11,5	2,9	1,5	0,6	
2011.	31.811	47,6	36,9	11,1	2,7	1,4	0,3	
2012.	32.547	47,0	37,0	11,7	2,7	1,4	0,2	

Просјечна старост мајке према реду рођења живорођене дјеце
Average age of mother by childbirth order of live births

	прво first	друго second	трето third	четврто fourth	пето и више fifth and more
2008.	24,9	28,2	30,8	32,8	34,1
2009.	25,3	28,3	31,0	32,6	34,1
2010.	25,9	28,9	31,6	33,1	34,0
2011.	26,3	29,1	31,5	33,1	34,5
2012.	26,5	29,3	31,8	33,2	35,0

Живорођени према школској спреми родитеља у 2012. години

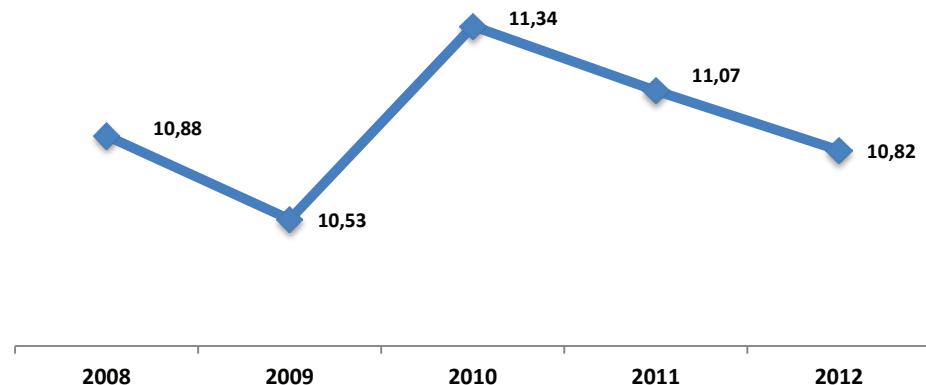
Live births by educational attainment of parents in 2012

	Укупно <i>Total</i>	Без школе <i>Without education</i>	Непотпуна основна школа <i>Incomplete basic school</i>	Основна школа <i>Basic school</i>	Средња школа <i>Secondary school</i>
Мајка <i>Mother</i>		253	349	4.438	19.713
Отац <i>Father</i>	32.547	133	175	2.334	20.425
		Виша школа <i>Non-university high school</i>	Висока школа <i>University degree</i>	Магистериј <i>Master degree</i>	Докторат <i>Doctorate</i>
Мајка <i>Mother</i>		1.564	5.277	255	30
Отац <i>Father</i>		998	3.660	234	58

Процент живорођене ванбрачне дјеце

Percent of live births to unmarried mothers

(%)

Структура домаћинства према типу домаћинства у 2011. години Households structure by household type in 2011

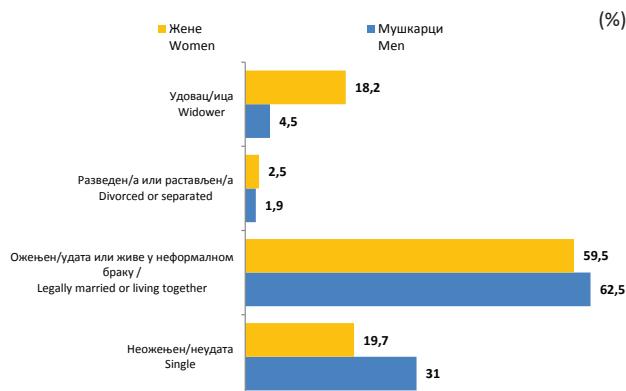
Тип домаћинства	2011	(%)
Самачко домаћинство < 65 год.	6,1	<i>Single member household < 65 years</i>
Самачко домаћинство 65+ год.	10,7	<i>Single member household 65+ years</i>
Брачни пар без дјеце < 65 год.	8,9	<i>Couple without children < 65 years</i>
Брачни пар без дјеце 65+ год.	10,1	<i>Couple without children 65+ years</i>
Брачни пар са 1 дјететом	14,2	<i>Couple with 1 child</i>
Брачни пар са 2 дјетета	17,9	<i>Couple with 2 children</i>
Брачни пар са 3 и више дјеце	5,9	<i>Couple with 3 and more children</i>
Самохрани родитељ	7,5	<i>Single parent</i>
Други типови домаћинства	18,5	<i>Other types of household</i>

Од укупног броја самачких домаћинстава у којима су носиоци домаћинства лица старија од 65 година, 3/4 чине женска самачка домаћинства. Удио женских и мушких самачких домаћинстава у којима су носиоци домаћинства млађи од 65 година, је готово једнак (2,5% више женских самачких домаћинстава < 65). Према Анкети о потрошњи домаћинстава 2011. године, у БиХ је, од укупног броја самохраних родитеља, било око 85% самохраних мајки и 15% самохраних очева.

Of the total number of single member households where the head is a person older than 65 years, three quarters are female single member households. The share of male and female single member households where the head of household is younger than 65 years, is almost the same (2.5% more female single member households <65). According to Household Budget Survey in 2011, Bosnia and Herzegovina had, out of total number of single parents, around 85% of single mothers and 15% of single fathers

Структура становништва старости 15 и више година према брачном статусу и полу у 2011. години

Distribution of population 15 years and older by marital status and sex in 2011

Извор: Анкета о потрошњи домаћинства у БиХ, 2011.
Source: Household Budget Survey in BiH, 2011

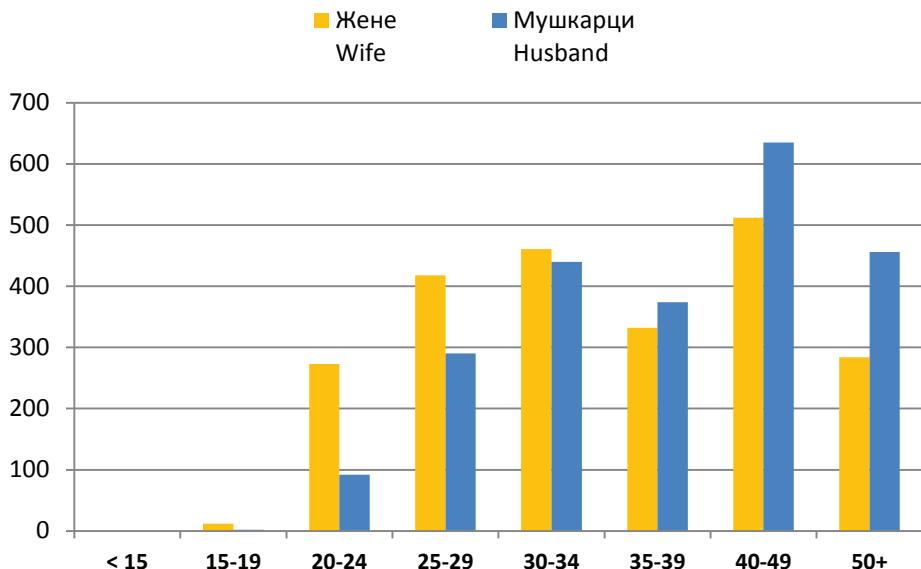
Склопљени бракови према полу и старосним групама
Marriages by sex and age groups

		Укупно <i>Total</i>	< 15	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 49	50 +	непознато <i>unknowp</i>
2008.	невјеста	0	3.038	8.313	5.887	2.236	1.085	1.016	557	19	<i>bride</i>
	младожења	22.151	0	303	5.359	7.969	4.220	1.785	1.540	967	8
2009.	невјеста	0	2.705	7.356	5.927	2.270	954	883	516	22	<i>bride</i>
	младожења	20.633	0	249	4.746	7.598	4.085	1.659	1.393	892	11
2010.	невјеста	1	2.408	6.887	5.848	2.158	910	797	518	14	<i>bride</i>
	младожења	19.541	0	248	4.381	7.262	3.932	1.613	1.240	863	2
2011.	невјеста	1	207	4.029	7.234	4.110	1.570	1.149	856	0	<i>bride</i>
	младожења	19.156	1	2.122	6.559	6.098	2.214	872	806	471	13
2012.	nevјеста	0	1.885	6.191	5.764	2.228	871	786	505	5	<i>bride</i>
	младожења	18.235	0	147	3.617	6.959	3.922	1.571	1.177	842	0

Просјечна старост невјесте при закључењу првог брака у 2012. години је била 26,1 година, а код младожења 29,3 године живота. У посљедњој деценији је забиљежен тренд сталног повећања година стварни при склапању првог брака, то значи да жене и мушкари све касније ступају у брак.

The average age of bride for the first marriage in the 2012 was 26.1 years and 29.3 for the groom. In the last decade, there was a trend of continuous increase in the age for first marriage; it means that women and men are marrying later.

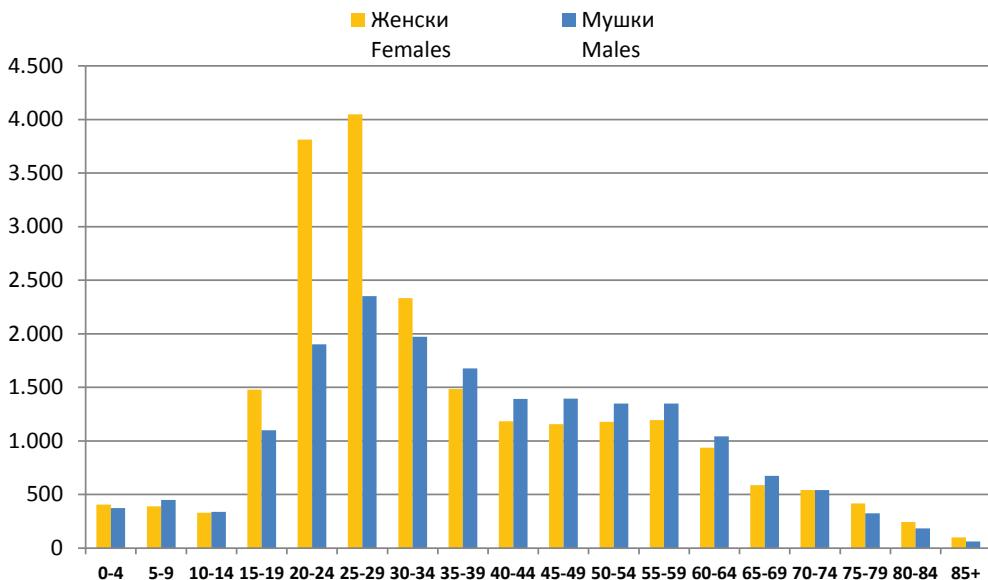
Разведени бракови према полу и старосним групама у 2012. години
Divorces by sex and age groups in 2012

Разведени бракови према трајању брака и броју издржаване дјеце
Divorces by duration of marriage and number of supported children

	Трајање брака Duration of marriage				Број издржаване дјеце Number of supported children			
	< 1 год < 1 year	1-2	3-4	5+	без дјеце without children	1	2+	непознато unknown
2008.	78	229	205	857	786	339	228	16
2009.	83	249	184	886	585	329	362	126
2010.	92	261	263	1.060	671	385	466	154
2011.	95	379	339	1.496	1.107	653	448	101
2012.	78	301	325	1.590	1.080	739	475	0

**Број досељених/одсељених према полу и старосним групама унутар
БиХ у 2012. години - унутрашње миграције**
*Number of immigrants/emigrants by sex and age groups within BiH in 2012
 - internal migrations*

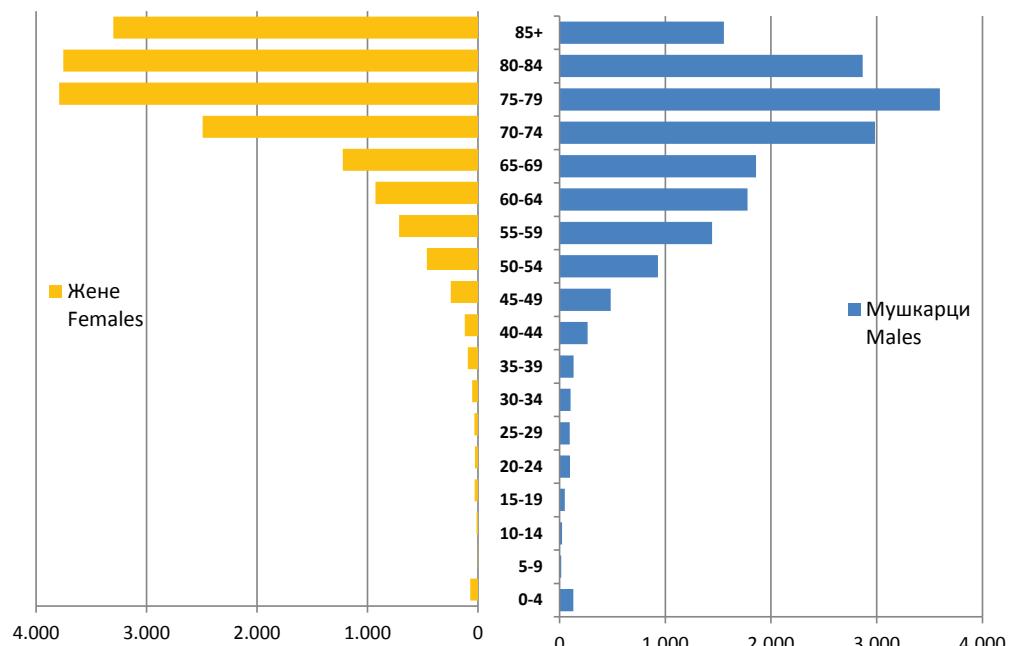
Подаци се односе на унутрашња миграционна кретања становништва Босне и Херцеговине у 2012. години. Обухваћени су сви становници, према полној и старосној структури, који су регистровали промјену свог пребивалишта, укључујући и кретања између ентитета и Брчко дистрикта. У БиХ је број досељених/одсељених становника у 2012. години износио 40.305, од чега је било 21.826 (54,2%) жена и 18.497 (45,8%) мушкараца. Највећи број досељених/одсељених жена спада у категорију од 20-29 година старости, што је око 36% женске популације у укупним миграционим кретањима, док је број мушкараца који миграшу унутар БиХ у овој старосној категорији (која је уједно и категорија унутар које се одвија највећи број миграција) нешто мањи и износи око 20% .

Data relates to internal migrations of the population in Bosnia and Herzegovina in 2012. All population is included, by sex and age structure, which registered change of their residence, including migrations between the entities and Brcko District. In BiH, the number of immigrants / emigrants in the 2012 was 40,305, of which there were 21,826 (54.2%) women and 18,497 (45.8%) men. The largest number of female immigrants / emigrants falls into the category of 20-29 years of age, which is about 36% of the female population in the total migration flows, while the number of men who migrate within BiH in this age category (which is the category with the highest number of migrations) is slightly smaller at around 20%.

ЗДРАВСТВО И МОРТАЛИТЕТ

HEALTH AND MORTALITY

Умрли према полу и старосним групама у 2012. години
Deaths by age groups and sex in 2012

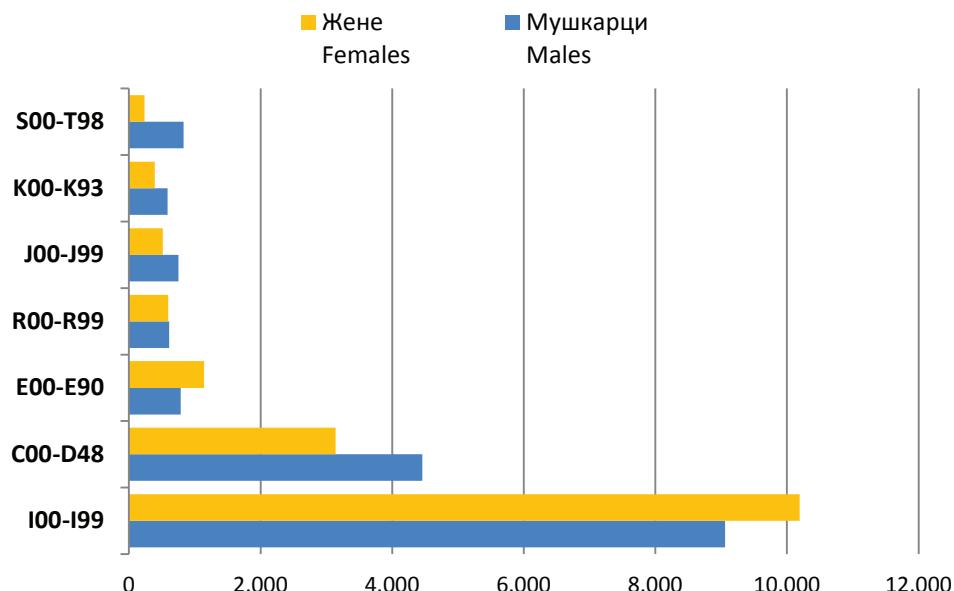

Просјечна старост умрлих лица
Average age of deaths

	Укупно Total	Жене Women	Мушкарци Men
2008.	70,2	73,3	67,4
2009.	70,8	73,6	68,1
2010.	71,6	74,5	68,9
2011.	72,1	75,0	69,4
2012.	72,5	75,3	69,8

Умрли према водећим узроцима смрт и полу у 2012. години

Deaths by sex and cause of death in 2012

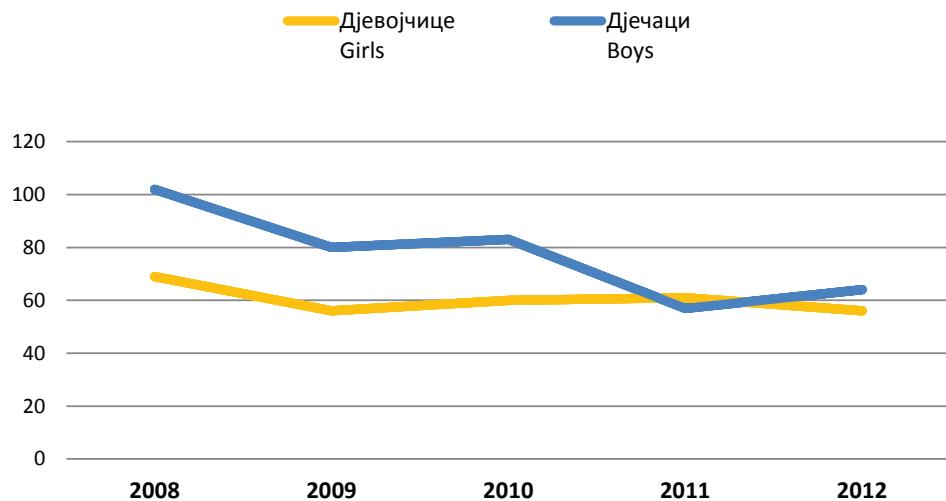
- I00-I99   Оболења циркулаторног система / Diseases of the circulatory system
- C00-D48   Тумори / Neoplasms
- E00-E90   Ендокрина и метаболичка оболења са поремећајима у исрани / Endocrine, metabolic and nutritional diseases
- R00-R99   Симптоми, знакови и недовољно дефинисана стања / Symptoms, signs and ill-defined conditions
- J00-J99   Оболења респираторног система / Diseases of the respiratory system
- K00-K93   Болести пробавног система / Diseases of digestive system
- S00-T98   Повреде и тровања / Injuries and intoxications

Насилне смрти према врсти и полу

Violent deaths by type and sex

		укупно total	несрећан случај accident	самоубиство suicide	убиство murder	непознато unknown	
2008.	свега	1.198	671	453	69	5	<i>all</i>
	женски	262	122	120	19	1	<i>females</i>
	мушки	936	549	333	50	4	<i>males</i>
2009.	свега	1.169	655	451	61	2	<i>all</i>
	женски	287	132	134	20	1	<i>females</i>
	мушки	882	523	317	41	1	<i>males</i>
2010.	свега	1.111	593	443	50	25	<i>all</i>
	женски	238	125	96	14	3	<i>females</i>
	мушки	873	468	347	36	22	<i>males</i>
2011.	свега	1.154	616	459	48	31	<i>all</i>
	женски	229	92	113	17	7	<i>females</i>
	мушки	925	524	346	31	24	<i>males</i>
2012.	свега	1.053	581	397	52	23	<i>all</i>
	женски	231	111	99	16	5	<i>females</i>
	мушки	822	470	298	36	18	<i>males</i>

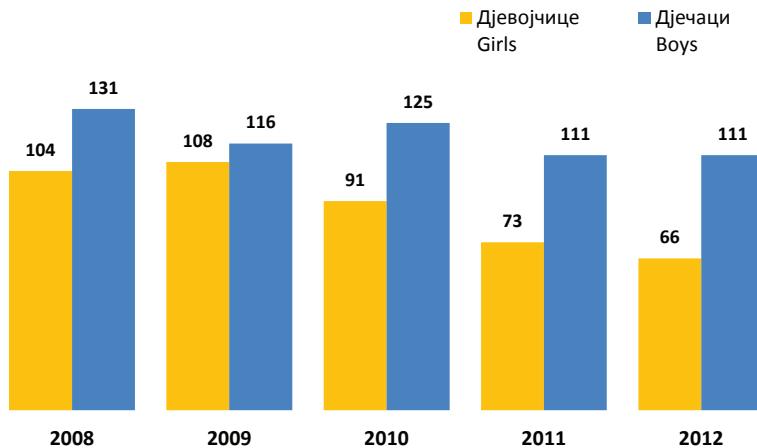
Мртворођени према полу Stillbirths by sex

Мртворођеним се сматра дијете рођено, односно извађено из тијела мајке без икаквих знакова живота, тј. ако није дисало или показивало неки други знак живота, а ношено је дуже од 22 седмице и које има порођајну тежину 500 гр и више.

A stillborn child is every child born or taken out from mother's body who exhibits no sign of life, where pregnancy has lasted more than 22 weeks and weight at childbirth has been 500 grams or more.

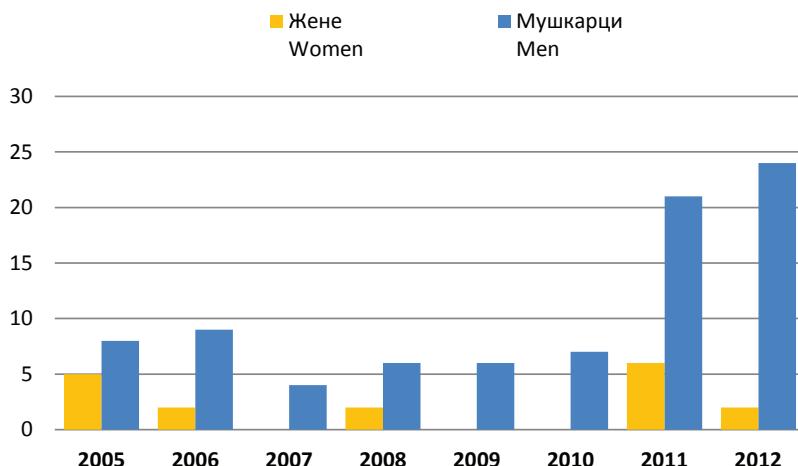
Умрла дојенчад према полу Infant deaths by sex

Умрлом дојенчади се сматрају дјеца која су умрла прије навршене године живота.
Dead infants are considered children who died under one year of age.

Нови регистровани случајеви HIV/AIDS по полу

New registered case of HIV/AIDS by sex

AIDS (СИДА) је синдром стеченог губитка имунитета и представља касни стадиј инфекције HIV-ом (вирус хумане имунодефицијенције). Од првог регистрованог случаја HIV/AIDS-а 1986. године до новембра 2012. године у БиХ су регистрована 222 лица са HIV инфекцијом, од којих је 120 лица развило AIDS. У периоду од 2005-2012. године умрле су 2 женска и 8 мушких лица.

AIDS is the Acquired Immune Deficiency Syndrome, and represents a late stage of infection by HIV (human immunodeficiency virus). First registered case of HIV/AIDS in BiH was in 1986 and from then until November 2012, 222 persons were registered with HIV infection, of which 120 persons developed AIDS. In the period 2005 to 2012, two women and eight men died of AIDS.

Пут преноса HIV инфекције према полу

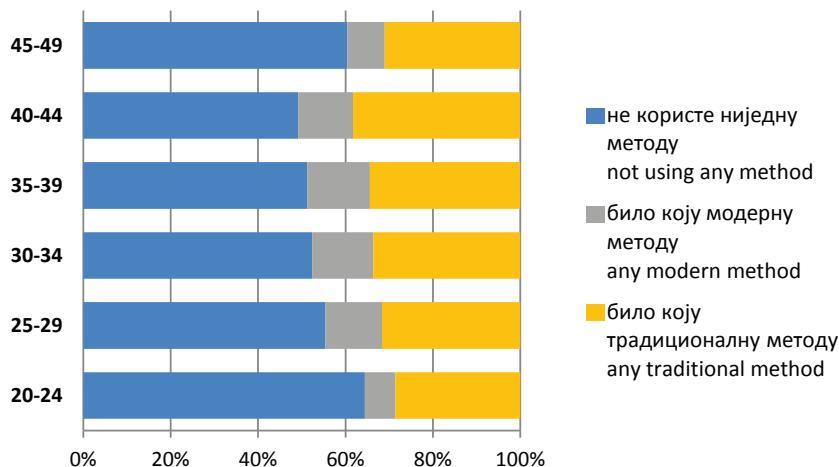
Transmission of HIV infection by sex

	Жене Women	Мушки Men	
Хетеросексуални однос	15	38	<i>Heterosexual relationship</i>
Хомосексуални/бисексуални однос	0	44	<i>Homosexual/bisexual relationship</i>
Ињекционо кориштење дроге	1	2	<i>Injection drug use</i>
Вертикални пренос	1	1	<i>Vertical transmission</i>

Извор: Завод за јавно здравство ФБиХ, Институт за јавно здравље РС - Euro HIV Baza регистрованих/обољелих/умрлих од HIV/AIDS-а

Source: Institute for Public Health FBiH, Public Health Institute of Republica Srpska - Euro HIV Database on registered/infected/dead of HIV/AIDS

Процент жена у браку/ванбрачној заједници према кориштењу контрацепције и добним групама (2011-2012. године)
Percentage of married women/common law partner by usage of contraception and age groups 2011-2012

Извор: Истраживање вишеструких показатеља 2011-2012. (MICS)

Source: Multiple Indicator Cluster Survey 2011-2012. (MICS)

Процентуална расподела жена и мушкараца у доби од 15 до 49 година према конзумирању дуванских производа (2011-2012. године)
Percentage distribution of women and men aged 15-49 by consuming tobacco products (2011-2012)

Добне групе / Age groups	Жене / Women		Мушкарци / Men	
	Никада нису конзумирале дуванске производе Never consumed tobacco products	Некада конзумирали дуванске производе Sometimes consumed tobacco products	Никада нису конзумирале дуванске производе Never consumed tobacco products	Некада конзумирали дуванске производе Sometimes consumed tobacco products
15-19	78,1	21,6	71,3	28,7
20-24	56,7	42,4	45,6	54,4
25-29	51,7	46,6	35,7	64,2
30-34	43,6	55,6	32,2	67,5
35-39	44,5	55,1	22,2	77,4
40-44	39,2	60,7	21,7	77,3
45-49	41,4	58,6	23,4	76,6

Извор: Истраживање вишеструких показатеља 2011 - 2012. (MICS)

Source: Multiple Indicator Cluster Survey 2011-2012. (MICS)

Здравствени радници у јавном здравству у 2012. години
Public health workers in 2012

	Укупно <i>Total</i>	Жене <i>Women</i>	Мушкирци <i>Men</i>	
Укупно*	28.199	21.546	6.653	<i>Total*</i>
Љекари	6.874	4.203	2.671	<i>Doctors</i>
Стоматолози	820	551	269	<i>Dentists</i>
Фармацеути	421	384	37	<i>Pharmacists</i>
Медицинске сестре-техничари	17.085	14.012	3.073	<i>Nurses - medical technicians</i>
Остали здравствени радници	2.496	2.012	484	<i>Other health workers</i>

Извор: Завод за јавно здравство Федерације БиХ, Институт за јавно здравство Републике Српске и Одјељење за здравство и остале услуге Владе Брчко дистрикта БиХ

Source: Institute for Public Health FBiH, Public Health Institute of Republica Srpska and Department for Health and other services of the Government of Brcko District

* За Брчко дистрикт није доступна подјела здравствених радника према занимању, па је број здравствених радника у јавном здравству Брчко дистрикта уврштен у укупан број здравствених радника за ниво БиХ.

* For Brcko District there is no available division of health workers by occupation, so the number of health workers in public health of Brcko District was included in the total number of health workers at the level of BiH.

Од укупног броја здравствених радника у јавном сектору у БиХ у 2012. години, 3/4 су биле жене. Највећа разлика у полној заступљености здравствених радника је код фармацеута, од којих су више од 90% биле жене и код медицинских сестара - техничара, од којих жене заузимају више од 80%.

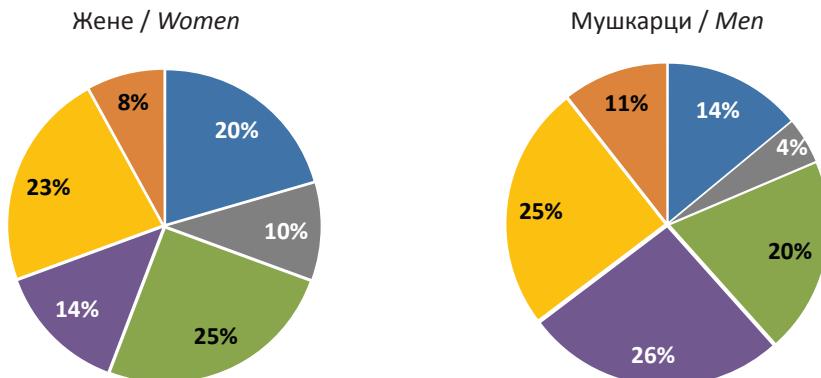
Out of the total number of health workers in the public health sector in BiH in 2012, three quarters were females. The biggest difference in gender distribution of health workers was in cathegory of pharmacists, more then 90% of whom were females and nurses-technicians, with more then 80% of females.

ОБРАЗОВАЊЕ

EDUCATION

Структура становништва од 6 и више година према степену образовања у 2011. години

Distribution of population aged 6 and over by education level in 2011

- Без образовања / No education
- Основна школа, 1-4 разреда / Primary school, grades 1 to 4
- Основна школа, 1-8/9 разреда / Primary school, grades 1 to 8/9
- Средња или друга школа, 3 године / Secondary or other school, 3 years
- Средња школа, 4-5 година / Secondary school, 4-5 years
- Виша школа, први степен факултета, ВКВ радник, факултет или академија, специјализација, звање магистра или доктора / 2-year academy, 1st university level and skilled-workers and faculty or specialization MA/MSc, PhD

Извор: Анкета о потрошњи домаћинства у БиХ, 2011.

Source: Household Budget Survey in BiH, 2011

Предшколско, основно и средње образовање у БиХ

Pre-school, primary and secondary education in BiH

	Предшколско образовање Pre-school education		Основно образовање Primary education		Средње образовање Secondary education	
	Дјевојчице Girls	Дјечаци Boys	Ученице Female pupils	Ученици Male pupils	Ученице Female pupils	Ученици Male pupils
2008/2009.	7.763	8.497	175.192	184.710	73.387	74.713
2009/2010.	8.083	8.706	170.897	180.221	72.842	74.077
2010/2011.	8.066	8.962	163.056	172.347	75.076	76.604
2011/2012.	8.211	9.082	154.061	162.596	80.539	82.745
2012/2013.	8.958	9.859	148.585	156.296	82.242	84.420

Студенти у високошколским установама према начину студирања
Students in institutions of higher education by mode of studying

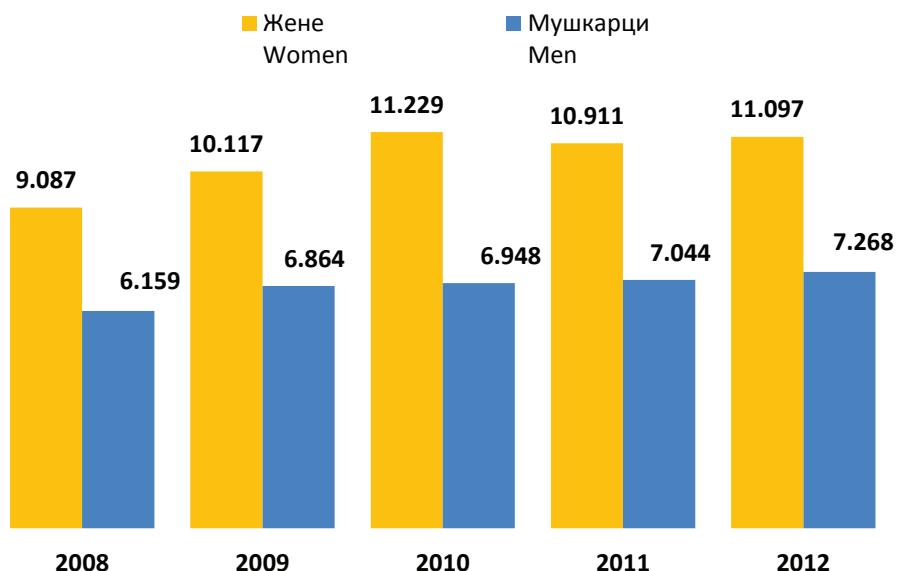
	Укупно Total		Редовни студенти Full-time students		Вандредни студенти Part-time students	
	женски <i>females</i>	мушки <i>males</i>	женски <i>females</i>	мушки <i>males</i>	женски <i>females</i>	мушки <i>males</i>
2008/2009.	59.028	46.460	46.376	35.957	12.652	10.503
2009/2010.	58.814	46.323	47.962	37.420	10.852	8.903
2010/2011.	59.886	47.651	49.737	38.960	10.149	8.691
2011/2012.	59.411	47.672	49.417	38.712	9.994	8.960
2012/2013.	56.325	46.118	46.157	36.638	10.168	9.480

У табелу су укључени студенти који студирају по старом програму и студенти који студирају према Болоњском програму (први циклус). Нису обухваћени студенти другог и трећег циклуса (Болоњски програм).

The table includes students who are studing according to old program as well as students who study according to Bologna compliant program (first cycle). These data do not include students from second and third cycles (Bologna-compliant program).

Дипломирани студенти

Graduated students

Магистри наука, специјалисти и доктори наука на високошколским установама

Masters of science, specialists and doctors of science on high schools institutions

	Магистри наука и специјалисти <i>Masters of science and specialists</i>		Доктори наука <i>Doctors of science</i>	
	женски <i>females</i>	мушки <i>males</i>	женски <i>females</i>	мушки <i>males</i>
2008.	291	289	59	127
2009.	440	434	56	101
2010.	677	621	89	116
2011.	1.243	857	75	114
2012.	1.542	1.088	88	122

Подаци обухватају лица које су стекле дата звања по старом програму и по Болоњском програму.

Data includes persons who have acquired the titles according to old program and Bologna compliant program.

Запослени у образовању на почетку школске године
Employees in education at the beginning of the school year

	2008/ 2009.	2009/ 2010.	2010/ 2011.	2011/ 2012.	2012/ 2013.	
Васпитачи у предшколским установама / Educators in pre-school institutions						
укупно	1.117	1.196	1.208	1.238	1.301	<i>total</i>
жене	1.085	1.172	1.188	1.216	1.284	<i>women</i>
мушкарци	32	24	20	22	17	<i>men</i>
Наставнице особље основних школа / Primary school teachers						
укупно	23.783	24.377	24.536	24.605	24.227	<i>total</i>
жене	16.431	16.811	17.131	17.146	17.050	<i>women</i>
мушкарци	7.352	7.566	7.405	7.459	7.177	<i>men</i>
Наставници и стручни сарадници у средњим школама / Secondary school teachers and associates						
укупно	11.702	11.657	12.149	12.773	13.043	<i>total</i>
жене	6.391	6.559	6.938	7.360	7.639	<i>women</i>
мушкарци	5.311	5.098	5.211	5.413	5.404	<i>men</i>
Наставници и сарадници високошколских установа / Teachers and assistents in higher education*						
укупно	5.193	8.463	8.643	9.224	9.144	<i>total</i>
жене	2.091	3.243	3.440	3.834	3.828	<i>women</i>
мушкарци	3.102	5.220	5.203	5.390	5.316	<i>men</i>

* Укупан број приказаних наставника и сарадника у високошколским установама не одговара стварном броју физичких лица, с обзиром на то да наставници и сарадници могу да предају на двије или више високошколских установа.

* The total number of teaching staff does not correspond to the actual number of natural persons, considering that teachers and assistents may teach at two or more higher education institutions.

ЗАПОСЛЕНОСТ

EMPLOYMENT

Основне карактеристике становништва према активности и полу

Principal population characteristics by activity and sex

	Укупно / Total		Женски / Females		Мушки / Males	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Стопа активности <i>Activity rate</i>	44,0	44,0	32,8	32,6	55,9	56,4
Стопа запослености <i>Employment rate</i>	31,9	31,7	23,0	22,6	41,3	41,5
Стопа незапослености <i>Unemployment rate</i>	27,6	28,0	29,9	30,7	26,1	26,4
Учешће становништва испод 15 година <i>Share of population under 15 age</i>	16,2	15,5	15,5	14,5	17,0	16,6
Учешће становништва старог 15-64 године <i>Share of population 15-64 age</i>	67,5	67,4	66,1	66,4	68,9	68,6

Извор: Анкета о радној снази, 2012.

Source: Labour Force Survey, 2012

Анкета о радној снази је редовно истраживање које спроводи Агенција за статистику БиХ. Анкета се спроводи једном годишње, с циљем прикупљања података о основним карактеристикама радно способног становништва, на основу којих се врши процјена укупне радне снаге у земљи. Анкетом за 2012. годину је обухвачено 10.525 домаћинстава.

Стопа активности представља однос радне снаге (економски активно становништво) и радно способног становништва (сва лица стара 15 и више година).

Стопа запослености представља однос запослених и радно способног становништва.

Стопа незапослености представља однос незапослених и радне снаге (економски активно становништво).

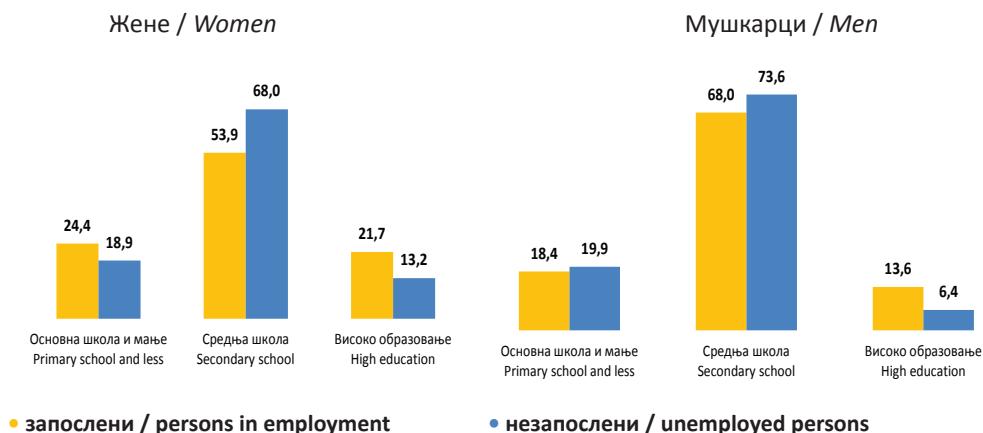
Labour Force Survey is a regular research conducted by the Agency for statistics of BiH. The Survey is conducted annually with the aim to gather data on the basic characteristics of the working age population, based on which the total labour force in the country is reviewed. The Survey 2012 covered 10.525 households.

Activity rate represents a ratio between labour force and working age population.

Employment rate represents a ratio between employed and working age population.

Unemployment rate represents a ratio between unemployed persons and labour force.

Структура запослених и незапослених лица према највишој завршеној школској спреми и полу у 2012. години
Structure of persons in employment and unemployed persons by the highest education level attained and sex in 2012

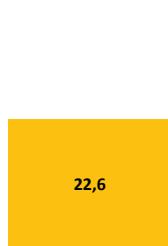

Високо образовање подразумјева вишу, високу школу, магистериј и докторат. /High education represents college, university, masters and doctorat degrees.

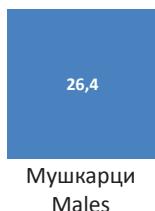
Мјере активности становништва према старосним групама и полу у 2012. години

Measures of the activity of the population by age groups and sex in 2012

Стопа запослености / Employment rate

Стопа незапослености / Unemployment rate

Извор: Анкета о радној снази, 2012.
Source: Labour Force Survey, 2012

Структура запослених лица према статусу у запослености

Structure of persons in employment by employment status

	Укупно / Total		Женски / Females		Мушки / Males		(%)
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	
Запосленици <i>Employees</i>	74,7	72,6	74,4	72,4	74,9	72,7	
Самозапосленици <i>Self-employed persons</i>	20,0	22,7	15,3	18,6	22,8	25,1	
Неплаћени помажући чланови <i>Unpaid family workers</i>	5,2	4,7	10,3	9	2,3	2,2	

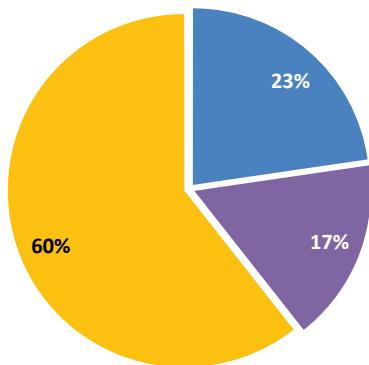
Извор: Анкета о радној снази, 2012.

Source: Labour Force Survey, 2012

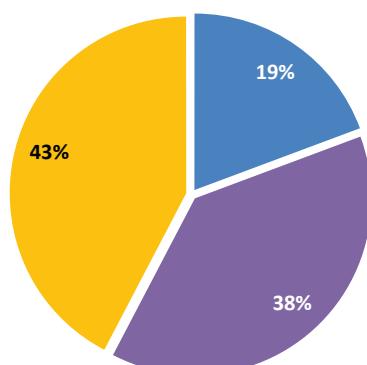
Структура запослених према групама подручја дјелатности¹ у 2012. години

Structure of persons in employment by groups of sections of economic activities¹ in 2012

Жене / Women

Мушкарци / Men

● Пољопривредне / Agriculture

● Непољопривредне / Industry

● Услужне дјелатности / Services

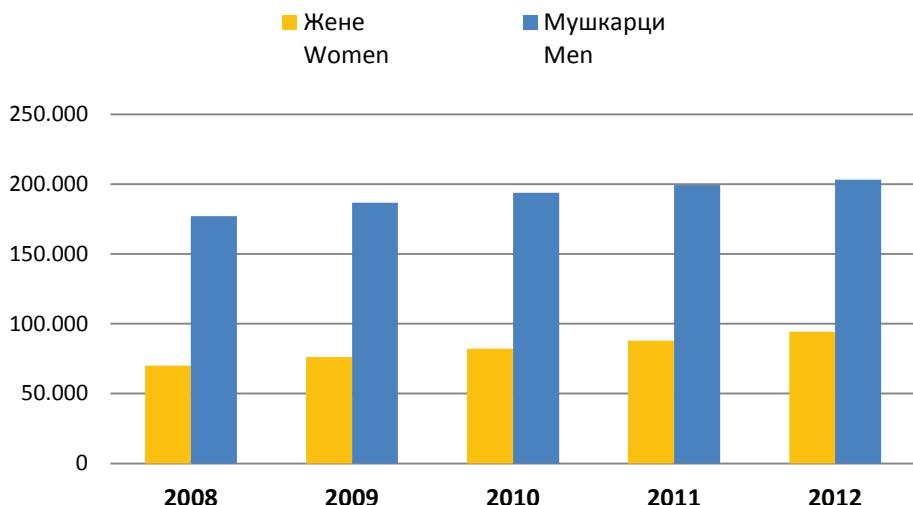
¹ Групе подручја дјелатности (NACE Rev 1.1): пољопривредне (A, B), непољопривредне (C, D, E, F) и услужне дјелатности (G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q)

¹ Groups of sections of economic activities (NACE Rev 1.1): agriculture (A,B), industry (C,D,E,F) and services (G,H,I,J,K,L,M,N,O,P,Q)

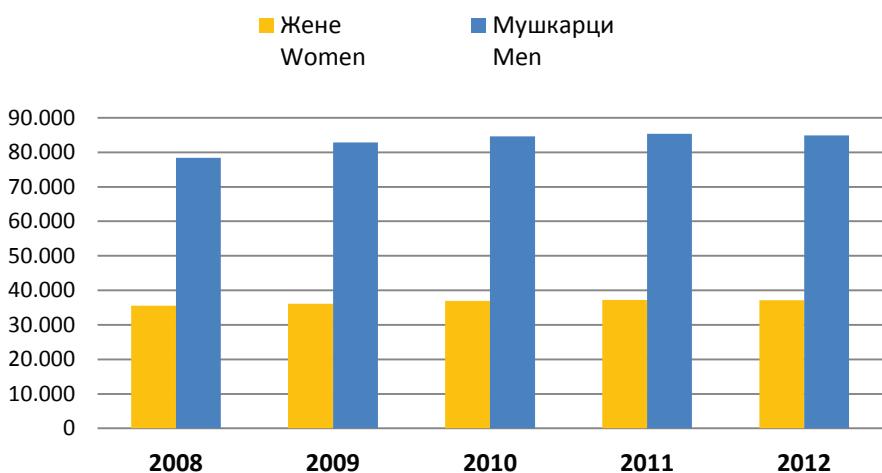
Корисници права на пензију према полу

Pension beneficiaries by sex

Старосне пензије / Old age pensions

Инвалидске пензије / Disability pensions

Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске не врши подјелу корисника породичне пензије према полу, јер је корисник ове врсте права супружник иза умрлог корисника. Укупно је у РС-у 2012. године подијељено 76.194 породичне пензије, а у Федрацији БиХ 293.083.

Fund for Pension and Disability Insurance of Republic of Srpska does not perform the division of family pension beneficiaries by gender, because the user of this kind of pension is the deceased spouse. In total, RS distributed 76.194 family pension in 2012, and the Federation of BiH 293.083.

Извор: Федерални завод за пензијско и инвалидско осигурање и Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске

Source: Federal pension and disability insurance institute and Fund for pension and disability insurance of Republica

СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

SOCIAL WELFARE

Корисници социјалне заштите

Social welfare beneficiaries

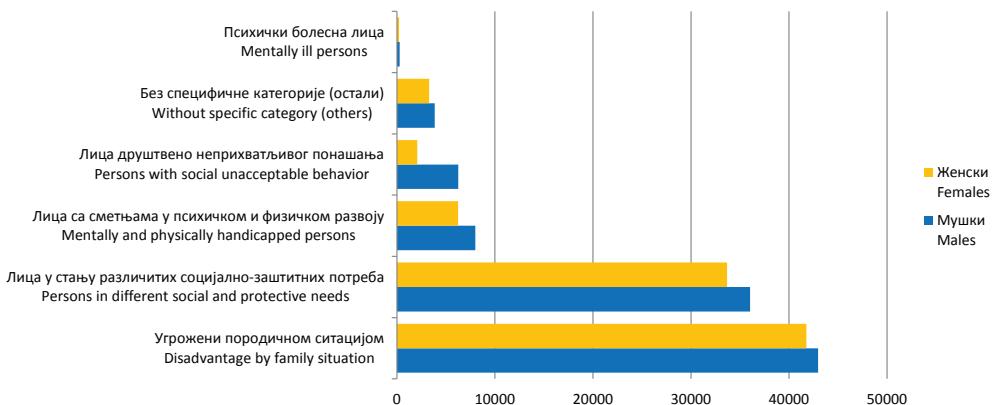
	Малољетни корисници <i>Minor beneficiaries</i>			Пунољетни корисници <i>Adult beneficiaries</i>		
	Укупно <i>Total</i>	Женски <i>Females</i>	Мушки <i>Males</i>	Укупно <i>Total</i>	Женски <i>Females</i>	Мушки <i>Males</i>
2008.	162.303	77.782	84.521	489.169	249.084	240.085
2009.	162.648	76.772	85.876	483.590	254.906	228.684
2010.	170.594	80.502	90.092	498.828	264.167	234.661
2011.	173.791	81.156	92.635	482.228	251.902	230.326
2012.	184.720	87.304	97.416	522.701	270.342	252.359

Корисник социјалне заштите је свако лице које је у току извјештајне године једном или више пута користило одређене облике и мјере социјалне заштите и услуге социјалног рада. Малољетни корисници социјалне заштите су подијељени у слједеће групе: малољетници угрожени породичном ситуацијом, малољетници ометени у физичком и психичком развоју, малољетници с поремећајима у понашању и личности, психички болесна лица те малољетници у стању различитих потреба социјалне заштите. У 2012. години, у центрима за социјални рад пријављено је 6% више мушких малољетних лица у односу на женска. Пунољетни корисници социјалне заштите су подијељени у слједеће групе: корисници субвенционираних трошка (станарина, гријање, сахране), физички и психички ометена лица, те лица која немају довољно прихода за издржавање, као и материјално неосигурана лица.

Social welfare beneficiary is every person who has used certain forms and measures of social welfare and social work services, once or several times during the reference year. Minor social welfare beneficiaries are divided in following groups: minor beneficiaries disadvantaged by family situation, physically and mentally handicapped minors, minors with behavioural and personality disorders, mentally ill persons and minor beneficiaries in need of different social and protective services. In 2012, 6% more male than female minors were registered in centres of social welfare. Adult social welfare beneficiaries are divided in following groups: beneficiaries of subventions (for rents, heating, funeral), physically and mentally disabled and persons not having a sufficient income to support themselves.

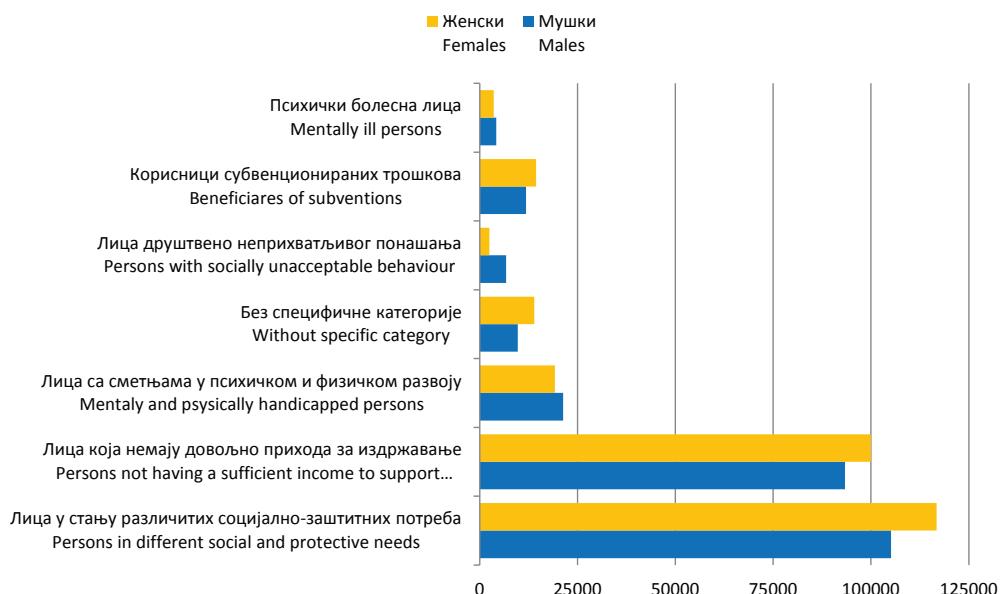
Малољетни корисници социјалне заштите према групама категорија и полу у 2012. години

Minor beneficiaries of social welfare by type of category and sex in 2012

Пунољетни корисници социјалне заштите према групама категорија и полу у 2012. години

Adult beneficiaries of social welfare by type of category and sex in 2012

Малољетни корисници социјалне заштите према основним категоријама и старосним групама у 2012. години
Minor beneficiaries of social welfare by basic categories and age groups in 2012

Категорија корисника	Укупно Total	испод 7 година under 7 years	7 - 14	15 - 16	17 - 18	Category of beneficiary
УКУПНО / TOTAL						
свега	184.720	41.673	57.345	47.820	37.882	<i>all</i>
женски	97.416	21.491	29.574	25.522	20.829	<i>males</i>
мушки	87.304	20.182	27.771	22.298	17.053	<i>females</i>
Угрожени породичном ситуацијом / Disadvantaged by family situation						
свега	84.746	24.157	28.610	20.326	11.653	<i>all</i>
женски	42.968	12.341	14.701	10.005	5.921	<i>females</i>
мушки	41.778	11.816	13.909	10.321	5.732	<i>males</i>
Лица са сметњама у психичком и физичком развоју / Mentally and physically handicapped persons						
свега	14.253	2.752	5.657	3.569	2.275	<i>all</i>
женски	8.012	1.448	3.188	2.010	1.366	<i>females</i>
мушки	6.241	1.304	2.469	1.559	909	<i>males</i>
Лица друштвено неприхватљивог понашања / Persons with social unacceptable behavior						
свега	8.345	389	1.474	3.155	3.327	<i>all</i>
женски	6.272	221	920	2.411	2.720	<i>females</i>
мушки	2.073	168	554	744	607	<i>males</i>
Психички болесна лица / Mentally ill persons						
свега	511	25	84	148	254	<i>all</i>
женски	283	12	42	91	138	<i>females</i>
мушки	228	13	42	57	116	<i>males</i>
Лица у стању различитих социјално-заштитних потреба/ Persons in different social and protective needs						
свега	69.714	12.380	18.705	19.266	19.363	<i>all</i>
женски	36.030	6.324	9.313	10.227	10.166	<i>females</i>
мушки	33.684	6.056	9.392	9.039	9.197	<i>males</i>
Без специфичне категорије (остали) / Without specific category (others)						
свега	7.151	1.970	2.815	1.356	1.010	<i>all</i>
женски	3.851	1.145	1.410	778	518	<i>females</i>
мушки	3.300	825	1.405	578	492	<i>males</i>

Пунољетни корисници социјалне заштите према основним категоријама и старосним групама у 2012. години

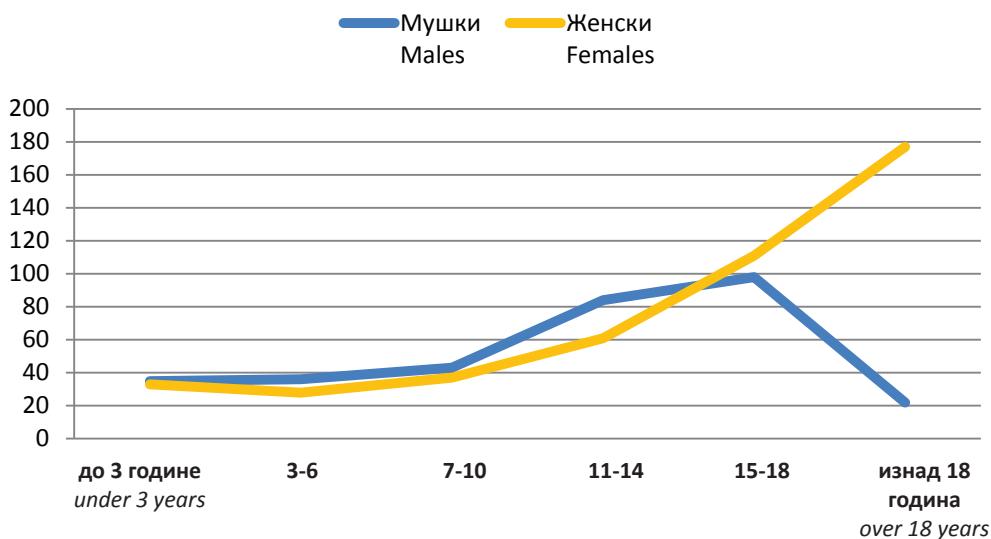
Adult beneficiaries of social welfare by basic categories and age groups in 2012

Категорија корисника	Укупно <i>Total</i>	18 - 21	22 - 26	27 - 45	46 - 59	60 - 65	65 +	Category of beneficiary
УКУПНО / TOTAL								
свега	522.701	43.250	58.943	100.169	106.041	100.594	113.704	<i>all</i>
женски	252.359	22.088	27.773	48.267	51.623	48.479	54.129	<i>females</i>
мушки	270.342	21.162	31.170	51.902	54.418	52.115	59.575	<i>males</i>
Корисници субвенционираних трошкова / Beneficiaries of subventions								
свега	26.231	743	2.876	5.980	4.953	4.705	6.974	<i>all</i>
женски	11.877	276	697	2.940	2.729	2.030	3.205	<i>females</i>
мушки	14.362	467	2.179	3.040	2.224	2.675	3.777	<i>males</i>
Лица са сметњама у психичком и физичком развоју / Mentally and physically handicapped persons								
свега	40.536	3.235	4.435	9.023	8.736	6.619	8.488	<i>all</i>
женски	21.306	1.745	2.331	4.759	4.601	3.520	4.350	<i>females</i>
мушки	19.230	1.490	2.104	4.264	4.135	3.099	4.138	<i>males</i>
Лица друштвено неприхватљивог понашања / Persons with socially unacceptable behaviour								
свега	9.260	1.545	1.769	2.698	1.951	857	440	<i>all</i>
женски	6.761	1.029	1.217	2.026	1.538	630	321	<i>females</i>
мушки	2.499	516	552	672	413	227	119	<i>males</i>
Психички болесна лица / Mentally ill persons								
свега	7.785	360	804	2.345	2.377	1.057	842	<i>all</i>
женски	4.216	179	470	1.266	1.328	543	430	<i>females</i>
мушки	3.569	181	334	1.079	1.049	514	412	<i>males</i>
Лица која немају довољно прихода за издржавање / Persons not having a sufficient income to support themselves								
свега	193.333	10.341	17.132	31.713	38.768	46.327	49.052	<i>all</i>
женски	93.361	4.931	8.035	15.246	18.508	23.081	23.560	<i>females</i>
мушки	99.972	5.410	9.097	16.467	20.260	23.246	25.492	<i>males</i>
Лица у стању различитих социјално-заштитних потреба / Persons in different social and protective needs								
свега	221.901	25.840	29.539	40.523	44.936	38.161	42.902	<i>all</i>
женски	105.144	13.370	14.158	19.313	20.812	17.241	20.250	<i>females</i>
мушки	116.757	12.470	15.381	21.210	24.124	20.920	22.652	<i>males</i>
Без специфичне категорије (остали) / Without specific category (others)								
свега	23.655	1.186	2.388	7.887	4.320	2.868	5.006	<i>all</i>
женски	9.734	558	865	2.717	2.107	1.434	2.053	<i>females</i>
мушки	13.921	628	1.523	5.170	2.213	1.434	2.953	<i>males</i>

Корисници домова за дјецу и омладину без родитељског стања
 Residents of institutions for children and adolescents without parental care

	Укупно Total	Дјевојчице Girls	Дјечаци Boys	Полна структура, % Sex structure, %	
				дјевојчице girls	дјечаци boys
2008.	794	407	387	51,3	48,7
2009.	778	435	343	55,9	44,1
2010.	763	400	363	52,4	47,6
2011.	746	433	313	58,0	42,0
2012.	765	447	318	58,4	41,6

**Корисници домова за дјецу и омладину без родитељског стања
према старости у 2012. години**
 Residents of institutions for children and adolescents without parental care by
age in 2012

* Дистрикт Брчко нема податке о домовима за дјецу и омладину без родитељског стања
 * District Brcko has no data on institutions for children and adolescents without parental care

**Корисници установа социјалне заштите за инвалидну дјецу и омладину
ометену у психичком и физичком развоју према старосним групама**
*Residents of social welfare institutions for physically and mentally handicapped
children and adolescents by age groups*

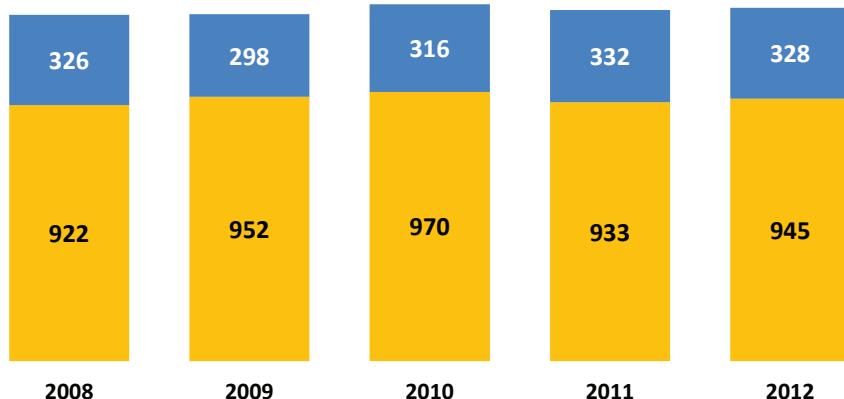
		Укупно <i>Total</i>	10 година и млађи <i>10 years and younger</i>				изнад 21 године <i>over 21 years</i>		
			11-13	14-15	16-17	18-21			
2008.	свега	1.577	139	135	110	99	160	934	<i>all</i>
	мушки	956	76	78	53	49	75	625	<i>males</i>
	женски	621	63	57	57	50	85	309	<i>females</i>
2009.	свега	1.573	113	102	100	67	115	1.076	<i>all</i>
	женски	585	45	44	43	35	67	351	<i>males</i>
	мушки	988	68	58	57	32	48	725	<i>females</i>
2010.	свега	1.571	126	93	97	81	116	1.058	<i>all</i>
	женски	563	42	40	39	39	61	342	<i>males</i>
	мушки	1.008	84	53	58	42	55	716	<i>females</i>
2011.	свега	1.570	151	102	80	85	100	1.052	<i>all</i>
	женски	1.013	111	59	46	47	45	705	<i>males</i>
	мушки	557	40	43	34	38	55	347	<i>females</i>
2012.	свега	1.628	157	105	94	101	111	1.060	<i>all</i>
	женски	1.049	117	64	55	44	67	702	<i>males</i>
	мушки	579	40	41	39	57	44	358	<i>females</i>

* Брчко дистрикт нема податке о установама социјалне заштите за инвалидну дјецу и омладину ометену у психичком и физичком развоју

* District Brcko has no data on institutions for physically and mentally handicapped children and adolescents

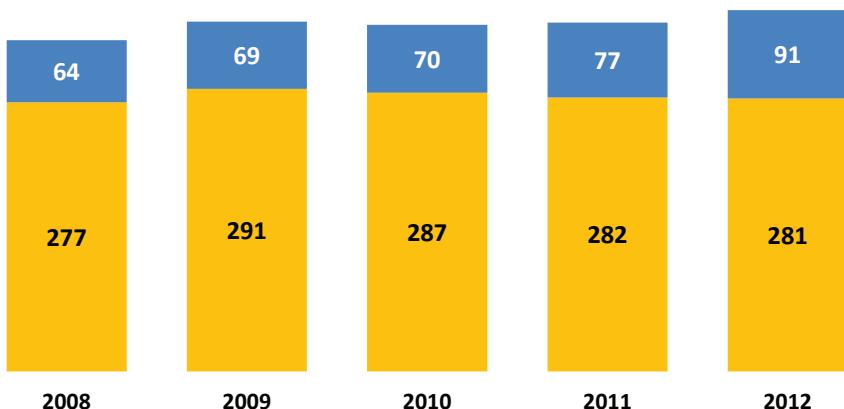
Запослени у центрима за социјални рад
Employees in the social welfare institutions

Женски Females   Мушки Males

Запослени у домовима за дјецу и омладину без родитељског старања
Employees in the institutions for children and adolescents without parental care

Женски Females   Мушки Males

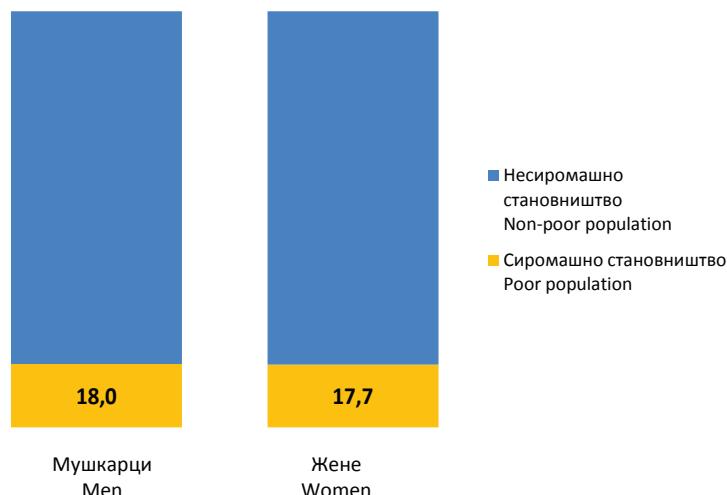

ЖИВОТНИ СТАНДАРД

LIVING STANDARD

Процент сиромашног становништва у односу на укупно становништво у 2011. години

Percentage of poor population in the total population in 2011

Извор: Анкета о потрошњи домаћинства у БиХ, 2011.

Source: Household Budget Survey in BiH, 2011

Полна структура сиромашног становништва и 2011. години Structure of poor population by sex in 2011

Жене / Women

Мушкирци / Men

Извор: Анкета о потрошњи домаћинства у БиХ, 2011.

Source: Household Budget Survey in BiH, 2011

Сиромашна су лица, породице и групе лица чији су ресурси (материјални, културни и друштвени) ограничени у толикој мјери да их искључују из минимума који се тражи за живот у земљи у којој живе.

The poor shall be taken to mean person, families and groups of persons whose resources (material, cultural and social) are so limited as to exclude them from minimum acceptable way of life in state in which they live.

Релативно сиромаштво према величини домаћинства и полу носиоца домаћинства у 2011. години

Relative poverty by household size and gender of head of household in 2011

(%)

Величина домаћинства	Жене Women	Мушкирци Men	Household size
Један члан	52,9	7,6	1 member
Два члана	16,8	24,2	2 members
Три члана	12,5	16,3	3 members
Четири члана	11,0	25,1	4 members
Пет или више чланова	6,7	26,8	5 and more members

Извор: Анкета о потрошњи домаћинства у БиХ, 2011.

Source: Household Budget Survey in BiH, 2011

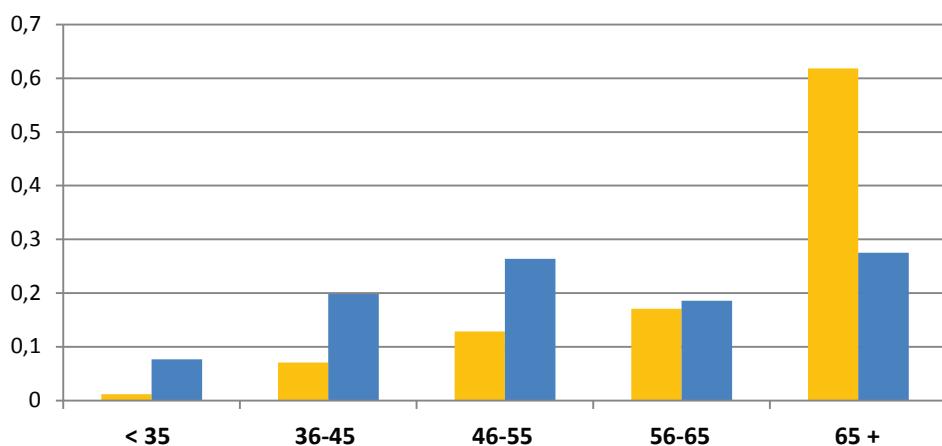
Релативна линија сиромаштва одређује се као 60% медијане просјечне мјесечне изједначене потрошње. Сва домаћинства чија је мјесечна потрошња испод овог прага, сматрају се сиромашним.

The relative poverty line is defined as 60% of median average monthly equal consumption. All households whose monthly consumption is below this threshold are considered poor.

Проценат релативног сиромаштва према старосним групама и полу носиоца домаћинства у 2011. години

Percentage of relative poverty by age groups and sex of household head in 2011

■ Жене
Women   ■ Мушкирци
Men

Извор: Анкета о потрошњи домаћинства у БиХ, 2011.

Source: Household Budget Survey in BiH, 2011

Проценат релативног сиромаштва према текућем статусу активности и полу носиоца домаћинства у 2011. години
Percentage of relative poverty by activity status and sex of household head in 2011

Текући статус активности	Женски <i>Females</i>	Мушки <i>Males</i>	(%)
Запослени	7,5	41,7	<i>Employed</i>
Незапослени	3,4	17,6	<i>Unemployed</i>
Пензионисани	21,4	33,4	<i>Retired</i>
Неспособни за рад	13,7	5,6	<i>Disabled to work</i>
Домаћице	53,7	0,5	<i>Housewives</i>
Остали	0,3	1,1	<i>Others</i>

Извор: Анкета о потрошњи домаћинства у БиХ, 2011.

Source: Household Budget Survey in BiH, 2011

Проценат релативног сиромаштва према степену образовања и полу носиоца домаћинства у 2011. години

Percentage of poverty by level of education and sex of household head in 2011

Степен образовања	Женски <i>Females</i>	Мушки <i>Males</i>	(%)
Без образовања	39,0	8,7	<i>Without education</i>
Основно образовање	48,6	47,2	<i>Basic education</i>
Средњошколско образовање	11,0	40,1	<i>Secondary school education</i>
Високо образовање	1,4	4,0	<i>High education</i>

Извор: Анкета о потрошњи домаћинства у БиХ, 2011.

Source: Household Budget Survey in BiH, 2011

ПОЛИТИЧКА ВЛАСТ

POLITICAL POWER

Посланици и делегати у Парламентарној скупштини БиХ према полу у периоду 2010-2014. године

Representatives and Delegates in the Parliamentary Assembly of BiH by sex in period 2010-2014

	Укупно Total	Жене Women	Мушкирци Men	Полна структура,% Sex structure,%		
				жене women	мушкирци men	
Парламент БиХ	57	11	46	19,3	80,7	Parliament of BiH
Представнички дом	42	9	33	21,4	78,6	House of Representatives of BiH
Дом народа	15	2	13	13,3	86,7	House of People of BiH

Извор: Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине

Source: Parliamentary Assembly of BiH

У 2013. години, министри свих девет министарстава БиХ били су мушкирци. Предсједавајући Савјета министара је мушкирац. Једнака је полна заступљеност замјеника/ца министара - 5 жена и 5 мушкирaca, што је више жена у односу на претходни мандат, када су биле само 2 жene замјенице министара.

In 2013, ministers of all nine ministries of Bosnia and Herzegovina were men. Chairman of the Council of Ministers is a man. Gender representation of deputy ministers is equal - five women and five men, which is more women than in the previous term, when there were only two women deputy ministers.

Извор: Савјет министара Босне и Херцеговине

Source: Council of Ministers of Bosnia and Herzegovina

ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2012.

LOCAL ELECTIONS 2012

Регистровани бирачи који су изашли на Локалне изборе 2012.

Registered voters and voters who exercised their right in 2012 Local Elections

	Жене Women	Мушкирци Men	Полна структура,% Sex structure,%		
			жене women	мушкирци men	
Регистровани бирачи	1.577.894	1.571.386	50,1	49,9	Registered voters
Бирачи који су гласали	877.088	902.630	49,3	50,7	Voters who voted

Извор: Централна изборна комисија БиХ

Source: Central Election Commission of BiH

**Процент бирача који су изашли на Локалне изборе 2012. од укупно
регистрованих**

*Percentage of voters who exercised their rights on Local Elections 2012, out of
total number of registered voters*

* У бирачко тијело за Локалне изборе 2012. године, нису урачунати бирачи града Мостара

* The electorate for local elections 2012 year does not include the voters of the City of Mostar

Извор: Централна изборна комисија БиХ

Source: Central Election Commission of BiH

Кандидати на Локалним изборима 2012. према нивоу власти
2012 Local Elections candidates, by the level of authority

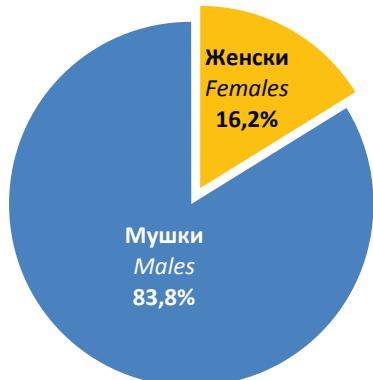
	Укупно Total	Женски Females	Мушки Males	Полна структура,% Sex structure,%	
				женски females	мушки males
За начелника <i>For Mayor</i>	550	40	510	7,3	92,7
За општински савјет/ скупштину општине <i>For Municipal Council/ Municipal Assembly</i>	29.652	10.694	18.958	36,1	63,9
За националне мањине <i>For National Minorities</i>	149	25	124	16,8	83,2

Извор: Централна изборна комисија БиХ
Source: Central Election Commission of BiH

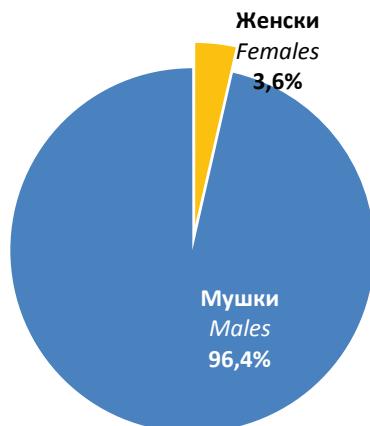
Полна структура изабраних савјетника/одборника и начелника на Локалним изборима 2012.

Sex structure of elected Councillors/Aldermen and Mayors in 2012 Local Elections

Вјећници/одборници
Councillors/Aldermen

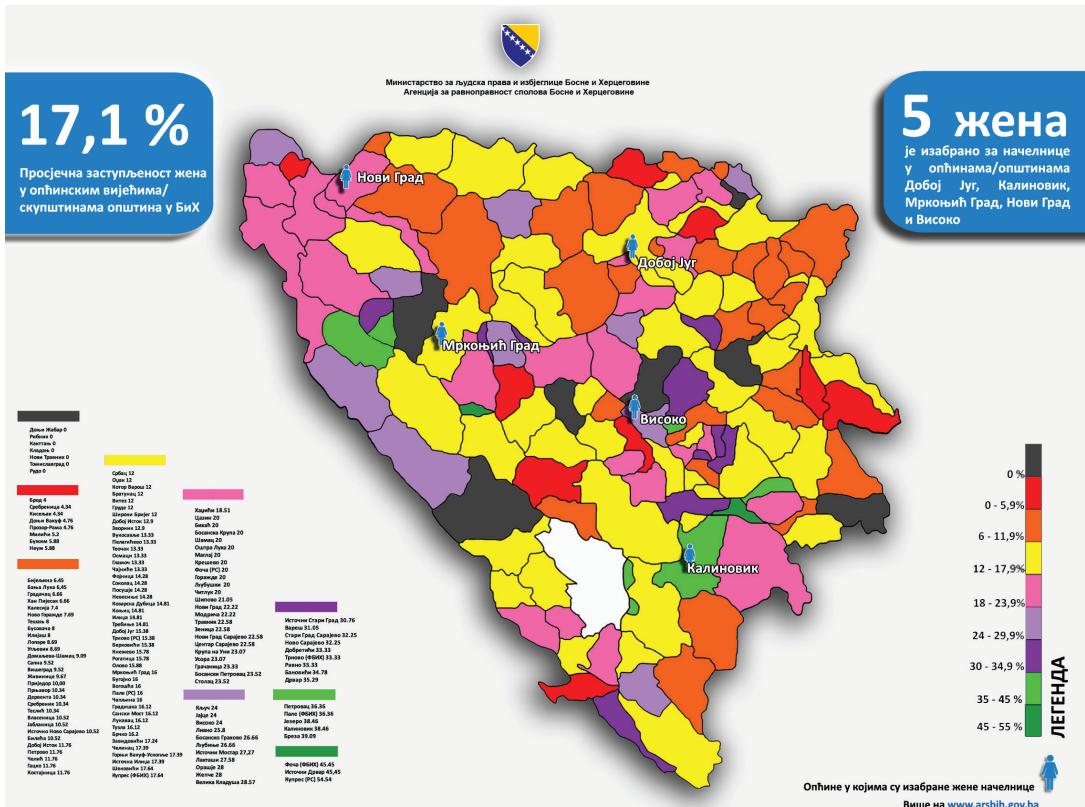
Начелници
Mayors

Извор: Централна изборна комисија БиХ
Source: Central Election Commission of BiH

Заступљеност жена у општинским савјетима / скупштинама општина у БиХ након Локалних избора 2012. године

Representation of women in municipality councils / assemblies in BiH after the local elections 2012

Извор: Агенција за равноправност сполова БиХ
Source: Agency for Gender Equality of BiH

ЈАВНА УПРВА

PUBLIC ADMINISTRATION

Амбасадори и генерални конзули у дипломатско-конзуларним представништвима БиХ

Ambassadors and General Consuls in Diplomatic-Consular Offices of BiH

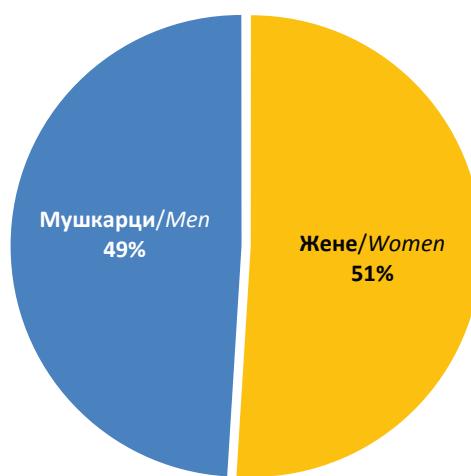
	Женски <i>Females</i>	Мушки <i>Males</i>	Полна структура,% <i>Sex structure,%</i>	
			женски <i>females</i>	мушки <i>males</i>
2008.	8	41	16,3	83,7
2009.	10	45	18,2	81,8
2010.	8	48	14,3	85,7
2011.	9	47	16,1	83,9
2012.	12	42	22,2	77,8

Извор: Министарство спољних послова БиХ

Source: Ministry of Foreign Affairs of BiH

Полна структура државних службеника у институцијама БиХ (стање на дан 15.10.2013. године)

*Gender structure of civil servants in the institutions of BiH on date
October 15 2013*

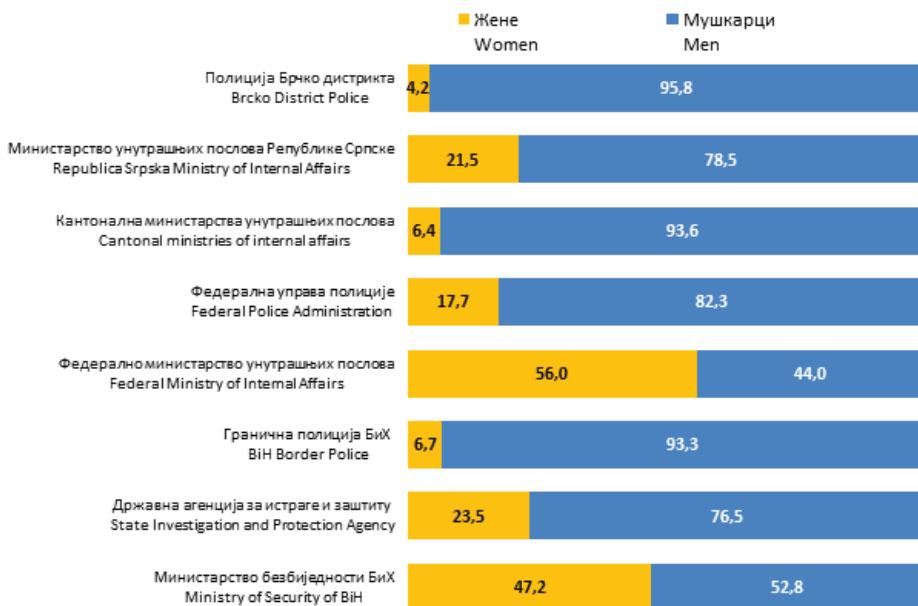
Извор: Агенција за државну службу БиХ

Source: Civil Service Agency of BiH

Процент жена у Министарству одбране и Оружаних снага БиХ Percentage of women in Ministry of Defense and Armed Forces of BiH

	% жена / % of women		
	2009.	2011.	2013.
Запослени у Министарству одбране БиХ <i>Employees in the Ministry of Defense of BiH</i>	41,5	36,4	35,6
Цивилна лица у Оружаним снагама БиХ <i>Civilians in Armed Forces of BiH</i>	28,0	23,8	23,8
Професионална војна лица у Оружаним снагама БиХ <i>Professional Military Personnel in Armed Forces of BiH</i>	0	3,8	4,8
Припадници Оружаних снага БиХ <i>BiH Armed Forces members</i>	5,0	5,4	6,5
Припадници мировних мисија <i>Peacekeeping members</i>	0	0	3,5

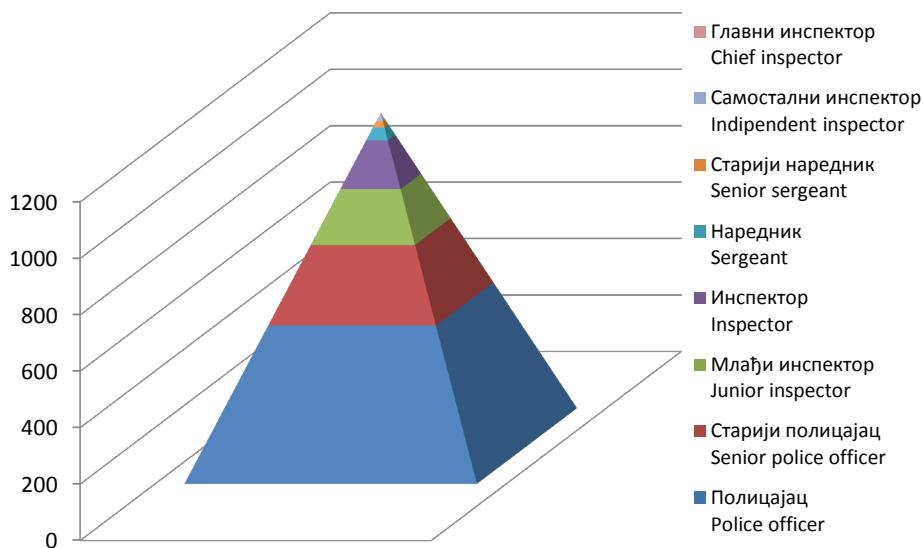
Процент жена у агенцијама за провођење закона The percentage of women in law enforcement agencies

Извор: Агенција за равноправност полова БиХ - Акциони план за имплементацију UNSCR 1325 у БиХ (2014-2017. године)

Source: Agency for Gender Equality of BiH - Action plan for the implementation of UNSCR 1325 (2014-2017)

Заступљеност жена по чиновима у агенцијама за спровођење закона на државном, ентитетском и кантоналном нивоу (стање децембар 2013. године)
Representation of women by ranks in law enforcement agencies at the state, entity and cantonal level (December 2013.)

Од укупног броја жена са чиновима које раде у агенцијама за спровођење закона, нешто више од 40% су полицајке, а око 1/5 су старије полицајке. Врло мало жена има високе чинове, па је тако у БиХ у 2013. години било само 8 главних инспекторица.

Of the total number of women with ranks working in law enforcement agencies, slightly more than 40% of the police officers, and about 1/5 are senior police officers. Very few women have high ranks, so in Bosnia and Herzegovina in 2013 there were only eight main inspectors.

Извор: Агенција за равноправност полова БиХ - Акциони план за имплементацију UNSCR 1325 у БиХ (2014-2017. године)

Source: Agency for Gender Equality of BiH - Action plan for the implementation of UNSCR 1325 (2014-2017)

ПРАВОСУЂЕ
ADMINISTRATION OF JUSTICE

Судска власт према нивоу и врсти институције у 2011. и 2012. години
Administration of justice by the institution level in 2011 and 2012

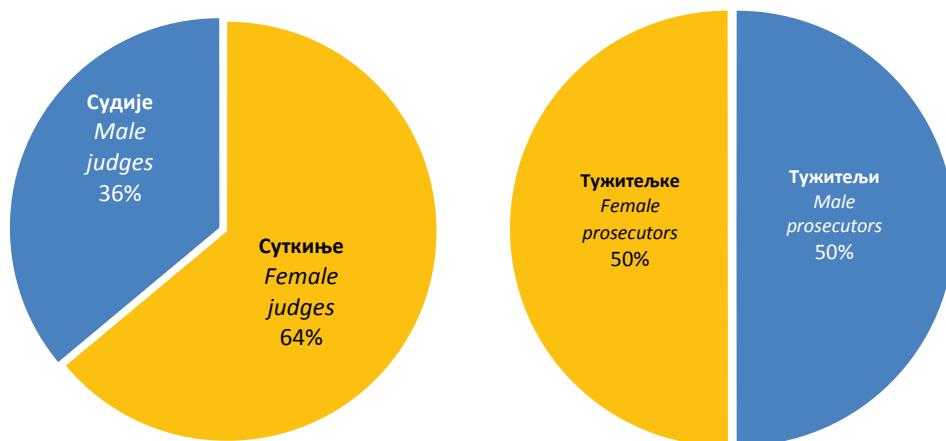
	2011.		2012.	
	Суткиње Female judges	Судије Male judges	Суткиње Female judges	Судије Male judges
Суд БиХ <i>BiH Court</i>	22	28	21	28
Апелациони суд Брчко дистрикта <i>Brcko District Court</i>	4	4	4	4
Ентитетски судови ФБиХ <i>FBiH Entity's Courts</i>	16	11	17	10
Ентитетски судови РС <i>RS Entity's Court</i>	14	12	14	12
Кантонални судови <i>Cantonal Courts</i>	85	42	84	39
Окружни судови <i>Regional Courts</i>	57	37	59	37
Општински судови <i>Municipal Courts</i>	276	130	279	134
Основни судови <i>Courts of first instance</i>	126	75	127	76
Основни суд Брчко дистрикта <i>Brcko District Court of first instance</i>	10	8	10	7

Извор: Високи судски и тужилачки савјет БиХ
Source: High Judicial and Prosecutorial Council of BiH

Тужилаштво према врсти институције и полу у 2011. и 2012. години
Prosecutor's offices by the institution level and sex in 2011 and 2012

	2011.		2012.	
	Тужитељке Female prosecutors	Тужитељи Male prosecutors	Тужитељке Female prosecutors	Тужитељи Male prosecutors
Државни тужитељи БиХ <i>BiH Country Prosecutors</i>	18	16	17	16
Тужитељи Брчко дистрикта <i>Brcko District Prosecutors</i>	5	5	5	5
Ентитетски тужитељи ФБиХ <i>FBiH Entity's Prosecutors</i>	4	4	6	5
Ентитетски тужитељи РС <i>RS Entity's Prosecutors</i>	2	4	2	3
Кантонални тужитељи <i>Cantonal Prosecutors</i>	83	89	84	85
Окружни тужитељи <i>Regional Prosecutors</i>	40	43	41	41

Полна структура судске власти и тужилаштва у 2012. години
Gender structure of judicial authorities and prosecutors in 2012

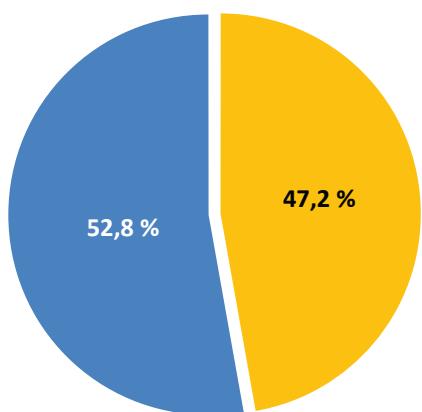
Извор: Високи судски и тужилачки савјет БиХ
Source: High Judicial and Prosecutorial Council of BiH

НАСИЉЕ НАД ЖЕНАМА

VIOLENCE AGAINST WOMEN

Агенција за равноправност полова БиХ и ентитетски gender центри су у сарадњи са статистичким институцијама, а уз подршку UNFPA и UN WOMEN 2013. године спровели Студију о распорашањености насиља над женама у Босни и Херцеговини. Основни циљ студије је био истражити распорашањеност и учсталост различитих облика насиља (психолошко, физичко, сексуално и економско насиље) над женама у породици, али и широј заједници. Истраживање је проведено на репрезентативном узорку од 3.300 жена старијих од 18. година, на територији Федерације БиХ и Републике Српске. Брчко дистрикт није укључен.

Gender Equality Agency of BiH and Entity Gender Centers in cooperation with statistical institutions, with the support of UNFPA and UN WOMEN in 2013 conducted a study on the prevalence of violence against women in Bosnia and Herzegovina. The main objective of this study was to investigate the prevalence and frequency of various forms of violence (psychological, physical, sexual and economic violence) against women in the family and the wider community. The study was conducted on a representative sample of 3,300 women aged 18 or over, on the territory of the Federation BiH and the Republika Srpska. Brcko district is not included.

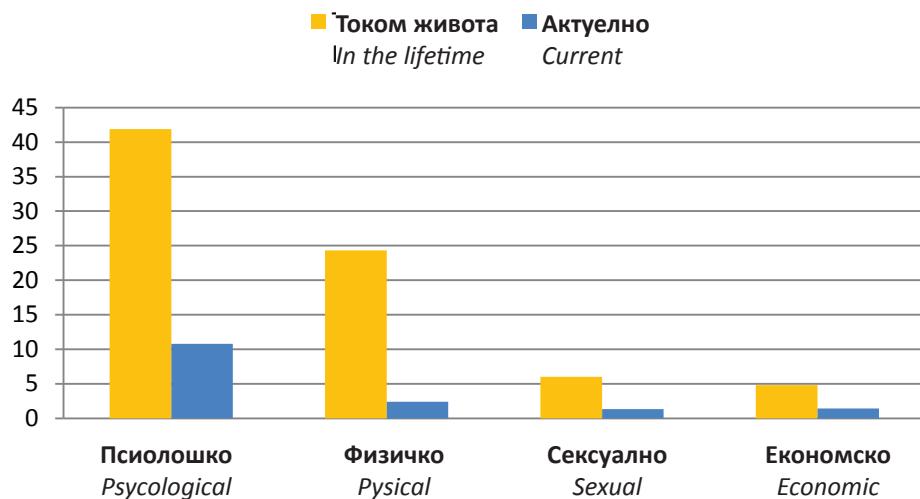
- Жене које су од своје 15. године испушиле било који облик насиља / Women who have experienced any form of violence after the age of 15
- Жене које нису пријавиле никакво искуство насиља / Women who have not reported any experienced of violence

Стопа преваленције укупног насиља током посљедњих 12 мјесеци који су претходили истраживању је знатно мања у односу на преваленцију укупног насиља над женама и износи 11,9%.

The prevalence of overall violence during the last 12 months preceding the survey is significantly lower than the overall prevalence of violence against women and amounts 11.9%.

Извор: Студија о распорашањености насиља над женама у БиХ
Source: Research of the prevalence of violence against women in BiH

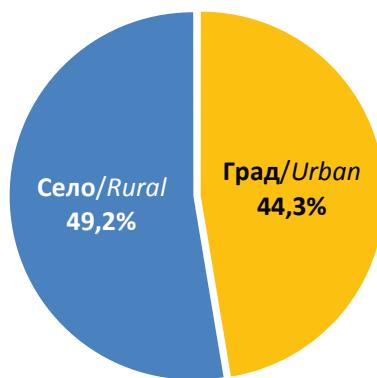
Стопе преваленције различитих облика насиља над женама Prevalence rates of various types of violence against women

Разлика између стопе актуелног и насиља доживљеног током живота може се приписати великом броју судјеловања старијих жена у истраживању, па су због тога стопе преваленције веће на нивоу цијelog живота него што су за посљедњих годину дана, али и чињеници да су жене спремније признати искуства из прошлости него она садашња.

The difference between the current rate and violence experienced in life can be attributed to the large number of older women participating in the study, and therefore higher prevalence rates at the level of the whole life than for the past year, but also the fact that women are more willing to acknowledge past experience than the present.

Стопе укупног насиља за жене из градских и сеоских средина Overall violence rates for women from urban and rural communities

Извор: Студија о распространеноности насиља над женама у БиХ
Source: Research of the prevalence of violence against women in BiH

Преваленција различитих типова насиља дефинисаних према починитељу и контексту

Prevalence of various types of violence identified by the perpetrator and context

Типови насиља	%	Types of violence
Само искуство партнерског насиља (од садашњег или бившег партнера)	37,9	<i>Only experience if intimate partner violence (by current or former partner)</i>
Само искуство насиља у породици (други сродници и чланови домаћинства осим партнера)	14,1	<i>Only experience of domestic violence (other relatives or household members, except the partner)</i>
Само искуство насиља од лица која нису партнери или сродници	7,8	<i>Only experience of violence by people who are not partners or relatives</i>
Комбиновано партнерско и насиље у породици	15,3	<i>Combined partner and domestic violence</i>
Комбиновано партнерско и насиље у широј заједници	4,2	<i>Combined partner and violence in broader community</i>
Комбиновано насиље у породици и у широј заједници	17,4	<i>Combined domestic violence and violence in broader community</i>
Остало	3,2	<i>Other</i>

Извор: Студија о распострањености насиља над женама у БиХ

Source: Research of the prevalence of violence against women in BiH

Стопе укупног насиља за различите старосне групе жена

Overall violence rates for various age groups of women

18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
%					
56,8	56,4	46,8	47,5	44,2	44,2

Младе жене су изложеније насиљу него старије и то највише физичком и психичком насиљу које врше партнери над испитаницама.

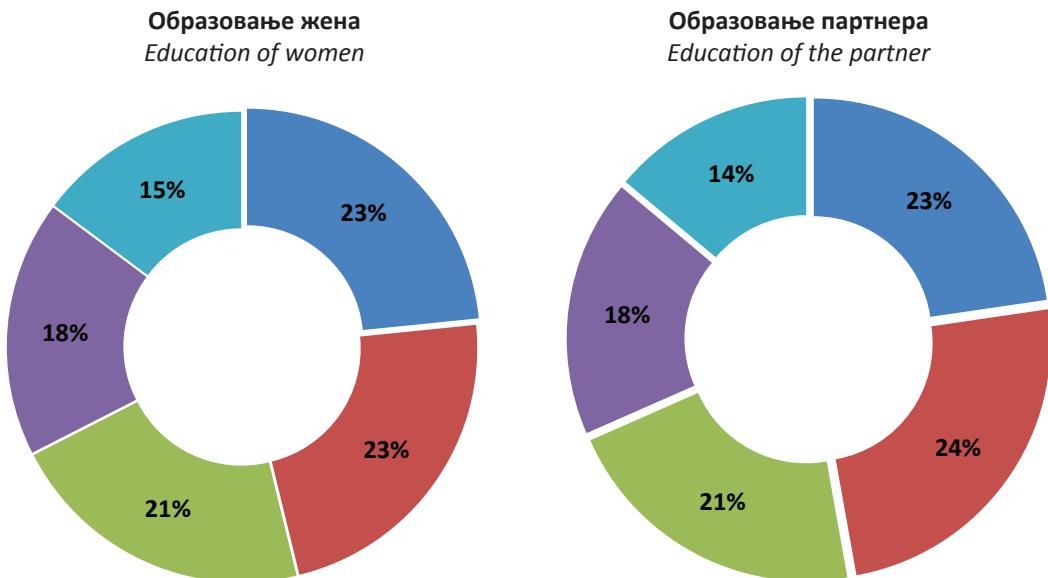
Young women are more subjected to violence than older women and mostly to physical and psychological violence committed against respondents by their intimate partners.

Извор: Студија о распострањености насиља над женама у БиХ

Source: Research of the prevalence of violence against women in BiH

Стопе преваленције укупног партнерског насиља према образовању жена и образовању партнера*

Prevalence of partner violence by education of women and education of the partner*

- без школе / no education
- основна школа / primary school
- 2-3 разреда средње школе / 2-3 grades of secondary school
- средња школа (4 разреда) / 4 grades secondary school
- виша школа и факултет / higher and high school

*Подаци се односе на жене које су у vrijeme istraživanja imale партнера (партнер са којим су у формалном браку, партнер са којим живе невјенчано или партнер са којим одржавају емотивну везу, али не живе заједно). Такве жене чине 72,6% укупног узорка.

Подаци Студије о распрострањености насиља над женама у БиХ показују да стопе преваленције партнерског насиља опадају са вишим образовним нивоом жена, али и партнера.

*Podaci se odnose na žene koje su u vrijeme istraživanja imale partnera (partner sa kojim su u formalnom braku, partner sa kojim žive nevjenčano ili partner sa kojim održavaju emotivnu vezu, ali ne žive zajedno). Takve žene čine 72,6% ukupnog uzorka.

Podaci Studije o rasprostranjenosti nasilja nad ženama u BiH pokazuju da stope prevalencije partnerskog nasilja opadaju sa višim obrazovnim nivom žena, ali i partnera.

Извор: Студија о распрострањености насиља над женама у БиХ
Source: Research of the prevalence of violence against women in BiH

Потенцијалне жртве трговине људима

Potential trafficking victims

	Жене / Females			Мушкирци / Males		
	укупно total	малољетни minors	пunoљетни adults	укупно total	малољетни minors	пunoљетни adults
2009.	64	23	41	5	4	1
2010.	21	3	18	4	2	2
2011.	28	12	16	7	7	0
2012.	36	16	20	3	3	0

Подаци о потенцијалним жртвама трговине људима се прикупљају од стране тужилаштава, служби за спровођење закона, центара за социјални рад и невладиних организација. Од укупно 39 жртава трговине људима у 2012. години, 92% су биле жене. Код женских жртава трговине људима, за око 10% је било више пунолећних жртава. Најзаступљенији облик трговине људима је у 2012. години било је сексуално искориштавање, са 20 жртава, од чега су све жене, затим присилни рад, просјачење са 13 жртава (10 жене и 3 мушкирца), навођење на проституцију са 3 жртве (све жене) и продаја ради присилног склапања брака такође са 3 жртве (све жене). Од укупног броја трговине људима било је 12 страних држављанки, од којих је већина из Србије. Током 2012. године, у сигурним кућама/ склоништима помоћ је пружена за 13 жртава трговине људима.

Data on potential victims of human trafficking is collected by the prosecutor's office, law enforcement agencies, social work centers and NGOs. From a total of 39 victims of human trafficking in the 2012, 92% were women. For female victims of human trafficking, about 10 percent more were adult victims. The most common form of human trafficking in 2012 was sexual abuse, with 20 victims, all of whom are women, then forced labor - begging with 13 victims (10 women and 3 men), incitement to prostitution with the three victims (all women) and forced sales for marriage with 3 victims (all women). Of the total number of trafficking, 12 were foreign nationals, most of which are from Serbia. During 2012 , in safe houses / shelters, help is provided for 13 victims of human trafficking.

Извор: Министарство безбједности БиХ

Source: Ministry of Security of BiH

